

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ-2023

БАЯН-ӨНДӨР СУМ

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГААС БАЯН-ӨНДӨР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГАТАЙ
2023 ОНД ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ**

2023 оны 02 дугаар сарын 08-ны өдөр

Дугаар 01

Арвайхээр хот

Энэхүү гэрээг нэг талаас аймгийн Засаг дарга Адъяадоолжингийн Ишдорж (цаашид "аймгийн Засаг дарга" гэх), нөгөө талаас Баян-Өндөр сумын Засаг дарга Содномын Чулууншагай (цаашид "сумын Засаг дарга" гэх) нар харилцан тохиролцон Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, аймгийн 2023 оны төсвийн үзүүлэлтийг үндэслэн гэрээг 2023 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл хугацаагаар байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ АГУУЛГА, ЗОРИЛГО

1.1. Гэрээний зорилго нь: Аймгийн Засаг дарга нь сумын Засаг даргатай худалдан авах хөтөлбөр, арга хэмжээний ач холбогдол, тоо хэмжээ, чанар, улсын болон орон нутгийн төсвийн хэмжээг тодорхойлох, харилцан тохиролцож, хүлээх үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгож, эцсийн үр дүнг үнэлж дүгнэх замаар тус суманд улс, орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр үзүүлэх төрийн болон нийгмийн үйлчилгээний чанар, үр ашгийг дээшлүүлэхэд оршино.

1.2. Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 73 дугаар зүйлийн 73.1.2, Төсвийн тухай хуулийн 65.1, 66.1 дэх заалт, холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн төсвийн байгууллагын үйл ажиллагаа, үр дүнг санхүүжүүлэх зарчмыг удирдлага болгон энэхүү гэрээг нэг хүртэл жилийн хугацаатай байгуулж, 2 хувь үйлдэв. Энэхүү гэрээний хавсралтууд нь хамтран ажиллах гэрээний салшгүй хэсэг болно.

1.3. Уг гэрээнд аймгийн Засаг даргаас сумын Засаг даргад улс, орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр хөтөлбөр хэрэгжүүлэх болон сумын Засаг даргаас эрхлэн нийлүүлэх хөтөлбөр, ажлын үр дүнд тавих шаардлага, гэрээний биелэлтийг дүгнэх болзол, бусад нөхцөлийг тусгав.

1.4. Аймгийн Засаг дарга, сумын Засаг дарга нарын хооронд байгуулсан энэхүү гэрээтэй холбогдох харилцааг Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай, Төрийн албаны тухай, Төсвийн тухай хууль болон тухайн салбарын үйл ажиллагааг зохицуулах холбогдох бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.

ХОЁР. АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ХҮЛЭЭХ ҮҮРЭГ

2.1. Энэхүү гэрээний хавсралтад тусгагдсан хөтөлбөрийг худалдаж авахад 597,328.6 (таван зуун ерэн долоон сая гурван зуун хорин найман мянга зургаан зуу) мянган төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг орон нутгийн төсвөөс олгоно.

2.2.Хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн хувьд гүйцэтгэгчийг шалгаруулах тендерээр авсан үнийн дүнгийн хэмжээгээр санхүүжилт олгоно.

2.3.Аймгийн Засаг дарга нь ажлын албаараа дамжуулан Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль (шинэчилсэн найруулга)-ийг хэрэгжүүлэхэд мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх.

2.4.Сумын Засаг даргаас бүрэн эрхээ хэрэгжүүлж байгаа байдлыг хянан шалгаж, гэрээний нөхцөлийг хэрхэн биелүүлж байгаад харилцан хяналт тавьж, ажил төрлийн талаар бодлогын үйл ажиллагаагаа уялдуулж, мэдээлэл солилцож, хамтран ажиллана.

2.5.Төсвийн тухай хуулийн 58 дугаар зүйлийн 58.2 дахь чиг үүргийг бүрэн авч хэрэгжүүлнэ.

ГУРАВ. СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ХҮЛЭЭХ ҮҮРЭГ

3.1.Сумын Засаг дарга Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1, Төсвийн тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх заалт болон бусад холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу гэрээнд тусгагдсан хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үүрэг хүлээж, түүний гүйцэтгэлийн үр дүнг аймгийн Засаг даргын өмнө хариуцна.

3.2.“Алсын хараа 2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Өвөрхангай аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэл, Засгийн газрын болон аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, “Шинэ сэргэлтийн бодлого”, аймгийн 2023 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, сурталчлах, биелэлтэд хяналт тавих, удирдлага, зохион байгуулалтаар шуурхай хангах үйл ажиллагааг авч хэрэгжүүлнэ.

3.3.Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр нийлүүлэх хөтөлбөр, төсөл болон түүний зарим хэсгийг гуравдагч этгээдээр (тухайн салбарт үл хамаарах төсвийн байгууллага, төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлийн байгууллага, аж ахуйн нэгж гэх мэт) гүйцэтгүүлэхээр гэрээлсэн нөхцөлд тэдгээрийг тогтоосон хугацаанд нийлүүлэх асуудлыг хариуцна.

3.4.Үйл ажиллагааны зардлын хэмнэлтийг аймгийн Засаг даргатай зөвшилцсөний үндсэн дээр Төсвийн тухай хуулийн дагуу шийдвэрлэнэ.

3.5.Төсвийн тухай хуульд тусгагдсаны дагуу сумын Засаг дарга гэрээний хугацаанд аймгийн Засаг даргын өмнө дараах үүрэг хүлээнэ.

а.Энэхүү гэрээний нөхцөлийн дагуу хөтөлбөр, төслийг хэрэгжүүлнэ.

б.Өөрийн сумын засаг захиргааны өмчлөгчийн эрх ашгийг хамгаалж ажиллана.

в.Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хөтөлбөр, төсөл хэрэгжүүлэх талаар өөрийн сумын нутаг дэвсгэр дэх төсвий байгууллагын шууд захирагчтай гэрээ байгуулж ажиллана.

ДӨРӨВ. ТӨСВИЙН САНХҮҮЖИЛТ, ТӨЛБӨРИЙН НӨХЦӨЛ

4.1. Сумын Засаг даргын хэрэгжүүлсэн хөтөлбөрийн санхүүжилт нь бүтэн жилийн урьдчилан тохиролцсон өртөг байх бөгөөд түүний төлбөрийг хуваарийн дагуу аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Санхүү, төрийн сангийн хэлтсээр дамжуулан гүйцэтгэнэ.

4.2. Төсвийн тухай хуулийн 66 дугаар зүйлийн 66.1 дэх заалтын дагуу сумын Засаг даргаас эрхлэн тайлан, мэдээг тогтоосон хугацаанд нь гаргаж, аймгийн Засаг даргад хүргүүлнэ.

4.3. Сумын Засаг дарга тодорхой хөтөлбөрийг хугацаанд нь нийлүүлээгүй бол аймгийн Засаг дарга түүний төлбөрийг хийх үүрэг хүлээхгүй, гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээ, чанарын үзүүлэлтийг бүрэн хангаагүй бол дараагийн улирал, жилийн хөтөлбөрийн санхүүжилтийг зохих журмын дагуу бууруулан зохицуулж болно.

ТАВ. ГЭРЭЭГ ДҮГНЭХ, ҮНЭЛЭХ

5.1. Энэ гэрээний биелэлтийг Төсвийн тухай хуулийн 39.5-д заасны дагуу хагас, бүтэн жилээр дүгнэнэ.

5.2. Засаг дарга гэрээний биелэлтийн хагас жилийн тайланг 2023 оны 06 дугаар сарын 20-ны өдрийн, бүтэн жилийн тайланг 2023 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор аймгийн Засаг даргын 2021 оны А/342 захирамжаар батлагдсан "Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх журам"-д заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт ирүүлнэ.

5.3. Захиалагч нь гэрээний хагас, бүтэн жилийн тайланд дүгнэлт хийж, жилийн тайланд нарийвчилсан үнэлгээ өгнө. Нийт хөтөлбөрийн тоо хэмжээ, чанарыг дараах арга, хэлбэрээр үнэлнэ.

- а. Аймгийн Засаг дарга өөрөө үнэлэх
- б. Шаардлагатай бол тусгайлсан ажлын хэсэг, мэргэжлийн байгууллагаар үнэлгээ хийлгэх

ЗУРГАА. ГЭРЭЭГЭЭР ХАРИЛЦАН ХҮЛЭЭХ ҮҮРЭГ

6.1. Гэрээнд тусгагдсан үүргээ харилцан биелүүлнэ.

6.1.1. Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай, Төрийн албаны тухай, Төсвийн тухай хууль болон тухайн салбарын үйл ажиллагааг зохицуулах холбогдох бусад хууль тогтоомжийн хамаарах заалтуудыг баримтлан ажиллах.

6.1.2. Хугацаа хожимдуулсан, тасалдуулсан, чанаргүй хөтөлбөр хэрэгжүүлэхгүй байх.

6.1.3. Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийг тасалдалгүй тогтсон хуваарийн дагуу олгох арга хэмжээ авч ажиллах.

ДОЛОО. МАРГААНЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ

7.1 Гэрээг байгуулах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах, хэрэгжүүлэхтэй холбогдон үүссэн маргааныг шийдвэрлэх.

7.1.1. Нийт хөтөлбөрийн тоо хэмжээ, хугацаа, чанартай холбогдон үүссэн асуудлыг аль болох харилцан зөвшилцлийн дагуу шийдвэрлэж байх.

7.1.2. Гэрээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан хууль, эрх зүйн холбогдолтой асуудлаар шаардлагатай гэж үзвэл аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт хандаж зөвлөгөө авч ажиллах.

НАЙМ. ГЭРЭЭНД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ, ГЭРЭЭГ ЦУЦЛАХ

8.1. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлын улмаас гэрээг хэрэгжүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд хоёр тал бичгээр санал тавьж, гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

8.2. Гэрээний өөрчлөлтийг тухай бүрд нь бичгээр үйлдэн аймгийн Засаг дарга, сумын Засаг дарга нар гарын үсэг зурж, гэрээний анхны эх хувьд хавсаргана. Гэрээний анхны болон өөрчилсөн эхүүдийн хувь тус бүрийг аймгийн Засаг дарга болон сумын Засаг дарга хадгална.

8.3. Гэрээнд тусгагдаагүй хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх асуудлыг талууд харилцан зөвшилцөж, аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт танилцуулсны үндсэн дээр нэмэлт гэрээ байгуулах замаар шийдвэрлэж болно.

8.4. Шаардлага гарсан нөхцөлд харилцан зөвшилцсэний үндсэн дээр гэрээг цуцалж болно.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГААС БАЯН-ӨНДӨР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГАТАЙ
2023 ОНД ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭНИЙ ХҮРЭЭНД АВЧ
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ**

Д/д	Үйл ажиллагаа	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин		
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хугацаа
НЭГ.ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ, ТӨРИЙН УДИРДЛАГА					
Зорилт 1.1.Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль, бусад хууль тогтоомж болон энэ гэрээгээр хүлээсэн чиг үүргээ бүрэн хэрэгжүүлж, үр дүнг аймгийн Засаг даргын өмнө хариуцна.					
1.1.1	Хууль тогтоомж, Засгийн газар болон харьяалах дээд шатны Засаг даргын шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах (Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 59.1.1)	-Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлсэн байдал -Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байдал -Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 12 дугаар сарын 30-ны өдрийн 106 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Шинэ сэргэлтийн бодлого” дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байдал -Аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлсэн байдал -Аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны	2022 оны хяналт шинжилгээ, үнэлгээний дүн	2023 оны хамаарал бүхий зорилт, арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.	Тайланг аймгийн Засаг даргын 2021 оны А/342 дугаар захирамжаар батлагдсан журмын 1 дүгээр хавсралтад заасан хугацаанд холбогдох хэлтэст ирүүлсэн байна.

	хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байдал -Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлсэн байдал -Аймгийн 2023 оны хөгжлийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлсэн байдал				
1.1.2	Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль (шинэчилсэн найруулга), шинээр батлагдсан бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах, тэдгээрийг байгууллага, албан хаагч, иргэд олон нийтэд сурталчлан таниулах сургалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулах	-Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль -Захиргааны ерөнхий хууль -Хөдөлмөрийн тухай хууль -Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль -Согтууруулах ундааны эргэлтэд хяналт тавих, архиван согтуурахтай тэмцэх тухай хууль -Зөвшөөрлийн тухай хууль -Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааг зохицуулах тухай хууль	-	Хууль тогтоомжийг сурталчлах ажлыг хариуцлагатайгаар зохион байгуулж, иргэдийн эрх зүйн боловсролыг нэмэгдүүлсэн байна.	Жилдээ
1.1.3	"Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 2022 оны 448 Дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг зохион байгуулж, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, төрийн албан хаагчийн бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, төсвийг батлагдсан	Засгийн газрын 2022 оны 448 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг зохион байгуулж ажилласан байдал	-	Засгийн газрын 2022 оны 448 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг зохион байгуулж, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, төрийн албан хаагчийн бүтээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр анхаарч ажилласан байна.	Жилдээ

	зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах чиглэлээр онцгойлон анхаарч ажиллах					
1.1.4	“Хот, хөдөөгийн сэргэлтийн бодлогын хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2022 оны 419 дүгээр тогтоолд заасны дагуу хотоос хөдөө рүү шилжин суурьшиж байгаа иргэн, ерх, хөдөлмөр эрхлэгч, орон нутагт үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх боломжийг бүрдүүлэх бодлого баримталж ажиллах.	Хотоос тухайн суманд ирж суурьшсан иргэдийн тоо	-	Хотоос хөдөө рүү шилжин суурьшиж байгаа иргэн, ерх, хөдөлмөр эрхлэгч, орон нутагт үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх боломжийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн бодлогоор дэмжиж ажилласан байна.	Жилдээ	
1.1.5	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, худалдан авах ажиллагааны мэргэжлийн байгууллагатай ерөнхий гэрээ байгуулан Төрийн худалдан авах ажиллагааг цахим хэлбэрт шилжүүлэх	Цахимаар зохион байгуулсан худалдан авах ажиллагааны тоо Цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийсэн тоо	- -	Худалдан авах ажиллагааг 100 хувь цахим хэлбэрээр зохион байгуулсан байна. Төрийн байгууллагад ашиглагдах байнгын хэрэгцээтэй бараа бүтээгдэхүүнийг цахим дэлгүүрээс худалдан авсан байна.	Тухай бүр	
1.1.6	Улсын үзлэг тооллогын дүнгээр тухайн орон нутгийн хэмжээнд дутагдсан хөрөнгийг нөхөн төлүүлэх, хэрэгцээнээс илүүдэлтэй болон цаашид ашиглах хөрөнгийг шилжүүлэх, худалдах, устгах өмчлөлийн маргаантай хөрөнгийн асуудлыг холбогдох	Шийдвэрлэгдсэн хөрөнгийн тоо	-	Улсын үзлэг тооллогоор илэрсэн зөрчил дутагдлыг бүрэн арилгасан байна.	Жилдээ	

	<p>Хууль тогтоомж, хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, аймгийн Засаг даргатай байгуулсан гэрээгээр хүлээсэн чиг үүргийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зөвлөмжийн хүрээнд арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх</p>	<p>-Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байх -Хөндлөнгийн болон дотоод аудитаас гаргасан акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг төсвийн байгууллагуудад бүрэн хангуулж ажилласан байдал</p>	<p>Үйл ажиллагааны хэрэгжилт, үр дүнг сайжруулахад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зөвлөмжийн хүрээнд арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн байна.</p>	<p>Жилдээ</p>
1.1.10	<p>Албаны болон хувийн ажлаар ажлын 3-аас дээш хоногийн хугацаагаар эзгүй байх тохиолдолд аймгийн Засаг даргад мэдэгдэж, удирдамж, хөтөлбөрөө батлуулж, зөвшөөрөл авч хэвших</p>	<p>-Зөвшөөрөл авсан тоо -Зөвшөөрөлгүй явсан тохиолдлын тоо</p>	<p>Аймгийн Засаг даргад мэдэгдэж, зөвшөөрөл авч хэвшсэн байна.</p>	<p>Тухай бүр</p>
1.1.11	<p>Зорилт 1.2.Төрийн үйлчилгээг цахимжуулж, төрийн үйлчилгээг цахимжуулж, төрийн байгууллага хоорондын уялдаа холбоо, мэдээлэл солилцоог сайжруулан, иргэдэд төрийн үйлчилгээг цахим хэлбэрээр шуурхай хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж ажиллана.</p>			
1.2.1	<p>Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдлыг нэмэгдүүлж, албан ёсны вэб сайт хөтлөлтийг сайжруулах, мэдээллийг тухай бүр байгууллагын мэдээллийн самбар болон цахим хуудсанд олон нийтэд ойлгомжтой хэлбэрээр байрлуулах</p>	<p>-Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль -Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байдал -Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны "Нээлттэй мэдээллийг ил тод байлгах болон ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлт тогтоох, үнэлгээ хийх" тухай 352 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байдал</p>	<p>Төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны ил тод байдлыг нэмэгдүүлж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах, шуурхай, чирэгдэлгүй хүргэх арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байна.</p>	<p>Тухай бүр</p>

1.2.2	Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем (E-Mongolia)-д нэвтрүүлсэн үйлчилгээг олон нийтэд сурталчлан таниулж, хэрэглээг нэмэгдүүлэхэд зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллах	-Иргэдэд ойлгомжтой сурталчилж байдал үйлчилгээ авсан иргэдийн тоо -Цахим хэлбэрээр үйлчилгээ авах боломжтой зорилтот бүлгүүдийг мэдээллээр хангасан байх	-	-Төрийн иргэдэд хүртээмжийг нэмэгдүүлсэн байна. -Цахим үйлчилгээ авсан иргэдийн тоо нэмэгдсэн байна.	Жилдээ
1.2.3	Төрийн байгууллагуудын дотоод удирдлагын нэгдсэн систем (https://erp.e-mongolia.mn/)-ийг нэвтрүүлэх, мэдээлэл солилцох, албан бичиг солилцооны дундын системд холбогдох ажлыг эрчимжүүлэх	Төрийн байгууллагуудын дотоод удирдлагын нэгдсэн систем (https://erp.e-mongolia.mn/)-д нэвтэрсэн байгууллагын тоо,	-	Төрийн байгууллагуудын дотоод удирдлагын систем (https://erp.e-mongolia.mn/)-д тухайн орон нутгийн төрийн байгууллагуудад бүрэн нэвтрүүлсэн байна.	Жилдээ
1.2.4	"Digital first" аяныг зохион байгуулж, цахим хөгжлийн багц хуулийг сурталчлан таниулах, бүх нийтийн цахим ур чадвар, чадамжийг дээшлүүлэх сургалтыг цахимаар болон танхимын хэлбэрээр үе шаттай зохион байгуулах	Сургалтад хамрагдсан иргэдийн тоо	-	Цахим хөгжлийн багц хуулийг сурталчлан таниулж бүх нийтийн цахим ур чадварыг дээшлүүлэх сургалт, арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	Жилдээ
1.2.5	Мэдээллийн аюулгүй байдлын түвшинг дээшлүүлэх, тоон гарын үсгийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ зохион байгуулах	-Арга хэмжээ зохион байгуулсан тоо -Тоон гарын үсэг авсан иргэдийн тоо	-	Мэдээллийн аюулгүй байдлын түвшинг дээшлүүлж, тоон гарын үсгийн хэрэглээг нэмэгдүүлсэн байна.	Жилдээ

Зорилт 1.3. Төрийн албаны тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, албан хаагчдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах талаарх хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

1.3.1	Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн, хүний нөөцийг чадавхжуулж, төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгох (Төрийн албаны тухай хуулийн 55.3)	-Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байдал -Төрийн албан хаагчтай холбоотой ёс зүйн зөрчлийн (өсөлт, бууралт) тоо -Байгууллагын ёс зүйн зөвлөл, дотоод хяналт шалгалтын ажлын чанар	-	Төрийн албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнг Монгол Улсын Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын 2020 оны 100 дугаар тушаалын 9 дүгээр хавсралтаар батлагдсан аргачлалын дагуу үнэлж, дүгнэсэн байна.	6, 12 дугаар сард
1.3.2	Төрийн жинхэнэ албан тушаалын болон төрийн үйлчилгээний байгууллагын төсвийн шууд захирагчийн сул орон тооны захиалгаа ирүүлэх, нэр дэвшүүлсэн иргэн, албан хаагчийг хууль тогтоомжийн хүрээнд томилох	-Сул орон тоог олон нийтэд ил тод мэдээлсэн байдал -Сул орон тооны захиалгыг хуулийн хугацаанд ирүүлсэн байдал -Зөрчилтэй томилгоо хийгдээгүй байх -Түр орлон гүйцэтгүүлэх үйл ажиллагаа хууль тогтоомжид нийцсэн байх	-	Төрийн албаны томилгоотой холбоотой шийдвэр хууль тогтоомжид нийцсэн байна. Томилгоотой холбоотой гомдол, маргаан гараагүй байна.	Тухай бүр
1.3.3	Төрийн жинхэнэ албан хаагчийг өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах тохиолдолд холбогдох баримт бичгийг баталгаажуулах, нийгмийн баталгааг дордуулахгүй байх	-Албан тушаалын тодорхойлолтод тавигдах тусгай шаардлагыг хангасан байдал -Шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах судалгааг хугацаанд нь ирүүлсэн байдал	-	Шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах томилгоотой холбоотой шийдвэр хууль тогтоомжид нийцсэн байна. Гомдол, зөрчил гараагүй байна	6, 12 дугаар сард
1.3.4	Хүний нөөцийн удирдлагын мэдээллийн тогтолцоо (ХНУМТ) цахим системийн хөтлөлт, ашиглалт, мэдээллийн баяжилтыг	-Баримт бичигтэй тулган үнэн зөв мэдээллийг бүрэн оруулсан байдал	-	Засгийн газрын 2019 оны 74 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн албан хаагчийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэл хөтлөх,	Тухай бүр

	ТОГТМОЛ байгууллагуудыг арга зүйгээр ханган, алдаатай мэдээллийг тухай бүр залруулах, системийн хамгаалалт, нууцлалыг хангаж ажиллах	-Албан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусган үүрэгжүүлсэн байдал -Нууцын баталгааг гаргуулсан байдал		мэдээлэл авах журам"-ыг мердөж ажилласан байна.	
ХОЁР ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН САЛБАР					
Зорилт 2.1. Эрх зүйн боловсролтой иргэн, амар тайван нийгэм, авлигагүй засаглал					
2.1.1	Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр, Авлигын эсрэг төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлж, Байгууллагын болон сумын хэмжээнд авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр сургалт сурталчилгаа явуулж, авлига, ашиг сонирхлын зөрчил гаргахгүй байх	-Сумын шударга байдлын үнэлгээний хувиар -Авлига, ашиг сонирхлын зөрчлийн тоогоор	Сумдын шударга байдлын үнэлгээний дундаж 72.5 хувь	78,4 хувьд хүргэсэн байна.	Жилдээ
2.1.2	Авлигын эсрэг хуулийн үйлчлэлд хамаарах этгээдэд Ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын менежер, төрийн байгууллагын нягтлан бодогч нарыг хамруулан хувийн ашиг сонирхлын урьдчилсан мэдүүлэг хянуулах болсонтой холбогдуулан дээрх албан тушаалтнууд өөрчлөгдсөн, солигдсон тухай бүр нь ХАСУМ хянуулах, томилогдсоны дараа 30 хоногт багтаан ХАСХОМ гаргах чиглэлээр тодорхой ажил зохион байгуулан,	ХАСУМ хянуулвал зохих албан тушаалтан, ХАСХОМ хугацаандаа албан тушаалтны гаргасан тоогоор	-	ХАСУМ хянуулвал зохих албан тушаалтан, ХАСХОМ хугацаандаа гаргасан байна.	Жилдээ

	хуулийн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах					
2.1.3	Нийтийн албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэх явцад ашиг сонирхлын зөрчил үүссэн, үүсэж болзошгүй нөхцөлд албан үүргээ гүйцэтгэхээс татгалзаж бичгээр мэдэгдэх, ашиг сонирхлын зөрчилтэй гэж ойлгогдохуйц нөхцөл байдал үүсвэл бичгээр тайлбар гаргаж хэвшүүлэх талаар зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах	Ашиг сонирхлын зөрчилтэй шийдвэр, үйл ажиллагааг мэдэгдсэн тайлбар, мэдэгдлийн тоогоор	-	-	-Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.	Жилдээ
2.1.4	Эрх зүйн сургалт, сурталчилгааны хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ авах, Эрх зүйн хөтөч нартай гэрээ байгуулж, гэрээний биелэлтийг хагас, бүтэн жилээр дүгнэж ажиллах	Гэрээний хэрэгжилтийн хувь	-	-	Эрх зүйн хөтөч нартай гэрээ байгуулж, дүгнэн ажилласан байна.	Жилдээ
2.1.5	Иргэдэд хууль, эрх зүйн зөвлөгөө мэдээллийг цахимаар авах нөхцөлийг бүрдүүлсэн орчин буюу эрх зүйн хөтчийн танхим (булан) байгуулж, үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх	Үйлчилгээ авсан иргэдийн тоо	2022 оны байдлаар нийт 10 суманд эрх зүйн хөтчийн танхим (булан) байгуулагдсан байна.		Нийт сумдад эрх зүйн хөтчийн танхим (булан) байгуулагдсан байна.	Жилдээ
ГУРАВ.БАТЛАН ХАМГААЛАХ, ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН САЛБАР						
Зорилт 3.1. Хүүхэд, залуучуудад цэрэг-эх оронч үзэл, хүмүүжил төлөвшүүлэх ажлыг хариуцан зохион байгуулна.						
3.1.1	Өлзийт, Төгрөг сумын Засаг даргын Тамгын газар, Ерөнхий боловсролын сургуультай	Зарцуулах мөнгөн дүнгээр	2022 онд Хархорин сумын 2		Танхим байгуулагдсан байна.	3, 4 дүгээр улиралд

	хамтран ахлах ангийн сурагчдад зориулсан "Цэрэг-эх оронч" хүмүүжил олгох танхим байгуулж, тохижуулах		дугаар сургуульд байгуулсан.		
3.1.2	Цэргийн насны болон өсвөр насны залуучуудын дунд эх оронч үзэл, хүмүүжил олгоход чиглэсэн 2-оос доошгүй сургалт, сурталчилгааны арга хэмжээг зохион байгуулах	Арга хэмжээний тоо, оролцох бүрэлдэхүүн	2022 онд сум бүр 2-оос доошгүй арга хэмжээнд хамрагдан оролцсон.	Сургалт, сурталчилгаанд хамрагдсан иргэдийн тоо нэмэгдсэн байна.	Эхний хагас жилд
3.1.3	Аймгийн Засаг даргын нэрэмжит аймгийн аварга шалгаруулах цэрэг-спортын "Дөл-2023" цогцолбор Ерөнхий тэмцээнд боловсролын сургуулийн ахлах ангийн сурагчдыг бэлтгэн оролцуулах	Баг, тамирчдын оролцоогоор	2022 онд 13 сумын 18 баг оролцсон.	Сум тус бүр 1-2 баг заавал оролцуулна.	2 дугаар улиралд
Зорилт 3.2.Иргэдэд Батлан хамгаалах төрийн үйлчилгээг хүргэж ажиллана. (Цэргийн бүртгэл, цэрэг татлага, цэргийн албыг биеэр дүйцүүлэн хааж байгаа иргэдэд сургалт явуулах, мөнгөн төлбөрийн тооцоо хийх)					
3.2.1	Ээлжит цэрэг татлагын бэлтгэл ажлыг хангаж, зохион байгуулах, хугацаат цэргийн алба хааж буй дайчдын ар гэрт нь дэмжлэг тусалцаа үзүүлэх	Цэрэг татлагад хамрагдах иргэд болон хяналтын тооны биелэлтийн хувиар	19 сум хамрагдаж, хяналтын тоог 98,2 хувьтай биелүүлсэн.	Цэрэг татлагад иргэдийн 90-ээс доошгүй хувийг хамруулан хяналтын тоог биелүүлнэ.	2, 4 дүгээр улиралд
3.2.2	Цэргийн дүйцүүлэх албыг мөнгөн төлбөрийн хэлбэрээр орлуулан хаах болзлыг хангасан иргэдийн судалгааг гаргаж, төлбөр төлүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Мөнгөн төлбөр төлүүлэх хүний тоогоор	2022 онд аймгийн хэмжээнд бүтээн байгуулалтын ажилд 7-10 хоног оролцуулсан.	Сум бүр 3-аас доошгүй иргэнээр мөнгөн төлбөр төлүүлсэн байна.	Жилдээ

3.2.3	Өсвөр болон цэргийн насны залуучуудыг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах, өвчин, эмгэгийн талаарх мэдээллийн санг бүрдүүлэх, эрүүлжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Үзлэгт хамрагдсан иргэд болон мэдээллийн санд бүрдүүлсэн байдлаар	2022 онд 38 иргэнийг эмчлэн эрүүлжүүлсэн.	Үзлэгт иргэдийг доошгүй хамруулна.	Жилдээ
Зорилт 3.3. Дайчилгааны төлөвлөгөө болон орон нутгийн хамгаалалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг ханган ажиллана.					
3.3.1	Сумын цэргийн дайчилгааны төлөвлөгөөг үндэслэн сумын батлан хамгаалах товчоо, цугларах, шилжүүлэх байрын бүрэлдэхүүнтэй сургалт, дадлага зохион байгуулах, хөтлөгдөх баримт бичгийг шинэчлэх	Сургалт, дадлага зохион байгуулан баримт бичгийг шинэчилсэн байдлаар	2022 онд сумдын цэргийн дайчилгааны төлөвлөгөө шинэчлэгдэн батлагдсан.	Сургалт, дадлага зохион байгуулж, баримт бичгийг шинэчилнэ.	2, 3 дугаар улиралд
3.3.2	Говийн бүсийн Баруунбаян-Улаан, Богд, Гучин-Ус, Төгрөг сумдын орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийн зарим бүрэлдэхүүнтэй онолын болон хээрийн дадлага, сургалтыг зохион байгуулах	Томилгоот нэгжийн бүрэлдэхүүний хувиар	2022 онд 5 сумын томилгоот бүрэлдэхүүний 15 хувьд сургалт явуулсан.	4 сумын томилгоот бүрэлдэхүүний 10-15 хувийг хамруулна.	2, 3 дугаар улиралд
Зорилт 3.4. Орон нутгийн гамшгаас хамгаалах чадавхыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээний хэрэгжилтийг зохион байгуулж ажиллана.					
3.4.1	Бат-Өлзий, Уянга, Богд сумдад гамшгаас хамгаалах, гал түймэртэй тэмцэх сайн дурын хэсгийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулж, техник тоног төхөөрөмжөөр хангах (Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 13.3.3)	Чадавхжуулах сургалтыг зохион байгуулсан эсэх	-	Гамшгаас хамгаалах хууль тогтоомж, дээд шатны байгууллагын шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.	Жилдээ

3.4.2	Хархорин, Нарийнтээл сумдад гамшгийн эрсдэлийг бууруулах үнэлгээг эрх бүхий байгууллагаар аюулын төрлөөр гүйцэтгүүлэх ажилд хамтран ажиллах	Үнэлгээний үр дүн	-	Гамшгийн эрсдэлийн үнэлгээг эрх бүхий байгууллагаар хийлгэж үр дүнг тооцсон байна.	2, 3 дугаар улиралд
3.4.3	Гучин-Ус суманд иж бүрэн сургалт, Богд, Төгрөг, Бүрд сумдад гамшгаас хамгаалах команд штабын сургалт зохион байгуулах	Дадлага сургууль зохион байгуулсан эсэх	-	Сургалт зохион байгуулсан байна.	Жилдээ
3.4.4	"Өсвөрийн аврагч-2023" тэмцээнийг зохион байгуулах	Сургалт, тэмцээн зохион байгуулсан эсэх	-	Эхний хагас жилд: Өсвөрийн аврагч нарыг чадавхжуулах сургалтыг зохион байгуулсан байна. Жилийн эцэст: "Өсвөрийн аврагч-2023" тэмцээнийг зохион байгуулсан байна.	Жилдээ
3.4.5	Сумын гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги, удирдах бүрэлдэхүүний сургалтыг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан сургалтын тоо	-	Гамшгаас хамгаалах үйл ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах мэдлэг чадвартай болгоно.	2, 3 дугаар улиралд
ДӨРӨВ.ЭДИЙН ЗАСАГ, САНХҮҮГИЙН САЛБАР					
Зорилт 4.1. Төсвийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, төсвийн орлогыг төлөвлөх, улс, аймаг, сум, байгууллагын төсвийн орлогын төлөвлөгөөг ханган биелүүлэх, Татварын тухай хууль тогтоомжийг сурталчлан, хуулийн этгээдийг татвар төлөгчийн бүртгэлд бүрэн хамруулж, татварын бааз суурийг өргөтгөх ажлыг зохион байгуулна.					
4.1.1	Аймгийн Төлөөлөгчдийн батлагдсан аймгийн орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх иргэдийн Хурлаар	Аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын шилжүүлгийн биелэлт (мянган төгрөг)	258306.9	288536.2	Жилдээ

	татварын болон татварын бус орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлэх					
4.1.2	Тухайн төсвийн байгууллагын чиг үүрэг, үндсэн үйл ажиллагаанд харшлахгүйгээр орлогыг төлөвлөж, зарцуулах	Байгууллагын өөрийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлт (мянган төгрөг)	2501.3	3100.0	Жилдээ	
4.1.3	Татварын ерөнхий газрын дарга болон Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2019 А/268, А/1345 дугаартай хамтарсан тушаалаар батлагдсан "Татвар төлөгчийн бүртгэлийн журам"-ын дагуу орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийг бүрэн бүртгэх, тэдгээрийн борлуулалтын орлогыг цахим баримтын систем (и-баримт)-д бүртгэж байгаа эсэхэд хяналт тавьж ажиллах	-Холбогдох журмын дагуу бүртгэсэн байдал -Цахим баримтын системийн ашиглалт сайжирсан эсэх	-	Журмын хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, аж ахуйн нэгжүүд тэдгээрийн борлуулалтын орлогыг цахим системд бүртгэсэн байна.	Тухай бүр	
4.1.4	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2022 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдрийн "Сумдын газрын үнэлгээний бүсийн зураг, итгэлцүүр, газрын хэмжээг тогтоох тухай" 08/04 дүгээр тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж, газрын төлбөрийн орлогын биелэлтэд хяналт тавьж ажиллах	-Тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байдал -Газрын төлбөрийн орлогын биелэлтийн хувь	-	Газрын төлбөрийн орлогын биелэлтийг бүрэн хангахад хуулиар олгосон эрх, үүргийнхээ хүрээнд хяналт тавьж ажилласан байна.	Жилдээ	

4.1.5	Нэмэгдсэн ертөгийн албан татварын буцаан олголтын урамшууллаас хөрөнгийн албан татвар болон малын тоо толгойн татварын өртэй татвар төлөгчдийг өрөө суутган тооцуулах хүсэлт гаргах ажиллагааг идэвхжүүлж, иргэд, олон нийтэд сурталчлан таниулах ажлыг Татварын хэлтэстэй хамтран зохион байгуулах	-Хүсэлт гаргасан татвар төлөгчдийн тоо -Иргэд, олон нийтэд сурталчлан ажилласан байдал	-	Өрөө суутган тооцуулах хүсэлт гаргасан татвар төлөгчдийн тоо нэмэгдсэн байна.	Жилдээ
4.1.6	Засаг даргаас олгосон газар эзэмших, ашиглах эрх, тэдгээрийн нэгж, талбаруудын мэдээллийг тухай бүр газрын кадастрын мэдээллийн санд бүрэн бүртгэх (Газрын тухай хуулийн 33.7)	-Газрын тухай хууль болон холбогдох журмын хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байдал -Мэдээллийн сан шинэчлэлтийн байдал	-	Мэдээллийн санг тогтмол шинэчилж, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.	Тухай бүр
4.1.7	Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Авто тээврийн үндэсний төвийн мэдээллийн санд бүртгэгдсэн тээврийн хэрэгслийн мэдээллийг татварын албаны бүртгэлийн мэдээлэлтэй тулгаж, авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татварын ногдуулалт, төлөлтөд хяналт тавьж, орлогыг төсөвт бүрэн төвлөрүүлж ажиллах	Орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувь	-	Татварын тухай хууль, Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татварын хуулийг хэрэгжүүлж, орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг хангаж ажилласан байна.	Жилдээ
4.1.8	Малын тоо толгойн албан татварын тухай хуулийн хэрэгжилтийг сайтар ханган	Орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувь	47274.0	210274.5	Жилдээ

	ажиллаж, орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлэх					
Зорилт 4.2. Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай, зориулалтын дагуу зарцуулж, мэдээллийн ил тод байдлыг сайжруулан, төсвийн байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж, төсвийн жилд өр төлбөргүй ажиллана.						
4.2.1	Орон нутгийн хөгжлийн индекс тооцох цахим системд сумын хөгжлийн индексийн мэдээллийг шинэчлэн оруулах	Хөгжлийн индексийн мэдээллийг шинэчилсэн эсэх	-	Орон нутгийн хөгжлийн индекс тооцох цахим системд сумын хөгжлийн индексийн мэдээллийг тухай бүр шинэчлэн оруулж, хэвшсэн байна.		Жилдээ
4.2.2	"Хоршоо хөгжүүлэх сан"-гийн эргэн төлөлтийг сайжруулах, чанаргүй зээлийн хэмжээг бууруулах	Хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл (төг), хугацаа хэтрэлтийн хувийн жин (хувиар)	2022 оны жилийн эцсийн байдлаар хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 1,1 тэрбум төгрөг буюу хугацаа хэтрэлтийн хувийн жин 18 хувьтай байна.	Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдлийг 10 хувиар бууруулсан байна.		Жилдээ
4.2.3	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн бүртгэл, ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулж, тэдгээрийн бүртгэл мэдээлэл, үнэлгээ, тайланг ил тод нээлттэй болгон өмч эзэмшигчдийн хариуцлагыг дээшлүүлэх	Тайлант онд шинээр бий болсон хөрөнгийг бүртгэлд тусгасан хувь	80 хувь	100 хувь		Жилдээ
Зорилт 4.3. Статистикийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, Үндэсний статистикийн хорооноос өгсөн удирдамж, чиглэлийн дагуу статистикийн тооллого, түүвэр судалгааг зохион байгуулна.						
4.3.1	Албан ёсны статистик мэдээ, тайланг графикайн дагуу үнэн зөв цуглуулах, хугацаанд нь программд оруулж буй эсэхэд хяналт тавьж ажиллах	-Графикт мэдээний тоо, чанар -Программд хугацаанд нь шивсэн эсэх	100 хувь	Аймгийн Статистикийн хэлтсийн даргын 2022 оны А/01 дүгээр тушаалын 1 дүгээр хавсралтын дагуу хамралт 100 хувьтайгаар		Жилдээ

					мэдээг үнэн зөв цуглуулж, хугацаанд нь программд шивж оруулсан байна.	
4.3.2	Хүн ам, өрхийн мэдээллийн санг үнэн зөв хөтөлж, тогтмол баяжилт хийх	Хүн ам, өрхийн мэдээллийн санд засвар, өөрчлөлт хийсэн тоо	100 хувь		Сумын хүн ам, өрхийн мэдээллийн санд баяжилт хийж, шинээр төрсөн хүүхдийн мэдээллийг нэмж, нас барсан хүний мэдээллийг хассан байна.	Жилдээ
4.3.3	Хагас, бүтэн жилийн мал тооллогын ажлыг хариуцлагатайгаар зохион байгуулж, дүнг мэдээллийн санд хугацаанд нь үнэн зөв оруулах	-Тооллогыг хугацаанд нь зохион байгуулсан байдал -Тооллогын мэдээллийг программд үнэн зөв оруулсан эсэх	100 хувь		Сумын нутаг дэвсгэрт байгаа мал, тэжээвэр амьтдыг жилийн эцсийн тооллогод хугацаанд нь 100 хувь хамруулж, үр дүнг боловсруулан, тархаасан байна.	Жилдээ
ТАВ. БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, СПОРТЫН САЛБАР						
Зорилт 5.1. Боловсролын үйлчилгээг хүн бүрд тэгш, хүртээмжтэй, чанартай үзүүлэх нөхцөл боломжийг бүрдүүлж ажиллана.						
5.1.1	Ерөнхий боловсрол, сургуулийн өмнөх боловсрол болон 5 настай хүүхдийн сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх	Хамран сургалтын хувиар	-		Ерөнхий боловсрол, сургуулийн өмнөх боловсрол болон 5 настай хүүхдийн сургуулийн өмнөх боловсролд бүрэн хамруулсан байна.	Жилдээ
5.1.2	Элсэлтийн ерөнхий шалгалтаар өндөр оноотой үнэлэгдсэн, төлбөрийн элсэгчид чадамжгүй сургалтын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлэх, орон нутагт дутагдалтай байгаа багш мэргэжлээр суралцах оюутныг дэмжих, ажлын байраар хангах	-Дэмжлэг үзүүлсэн элсэгчийн тоо, -Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний хэрэгжилт	Шинээр		1-ээс дээш	Жилдээ
5.1.3	Орон нутгийн боловсролын байгууллагыг мэргэжлийн багшаар бүрэн хангах, шинэ	-Мэргэжлийн багшийн хангалтын хувь,	99 хувь		100 хувь	Жилдээ

	сэргэлтийн бодлого, хотын төвлөрлийг сааруулах хүрээнд шилжин ирж ажиллах багшийн амьдрах байр, орон сууц, нийгмийн баталгааг бүрдүүлэхэд анхаарч ажиллах	-Нийгмийн баталгааг хангахад чиглэсэн үйл ажиллагааны хэрэгжилт, үр дүнгээр			
Зорилт 5.2. Монгол бичгийн бүх нийтийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулна.					
5.2.1	Төрийн байгууллагын албан хаагчдын монгол бичгийн чадварын түвшинг тогтоож, үнэлгээнд суурилсан сургалт зохион байгуулах	-Төрийн албан хаагчдын монгол бичгийн мэдлэг чадварын үнэлгээний дундаж хувь -Суралцсан төрийн албан хаагчийн эзлэх хувь.	42 хувь	100 хувь	Жилийн турш
5.2.2	Төрийн болон аж ахуйн нэгж, албан байгууллага, гудамж, талбайн нэр хаягийг крилл, монгол бичгээр стандартад нийцүүлэн бичиж хэвшүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Крилл, монгол бичгээр нэр, хаягаа шинэчлэн бичиж байршуулсан байгууллагуудын эзлэх хувь	70 хувь	100 хувь	Жилийн турш
Зорилт 5.3. Шинжлэх ухаан, технологи, инновацын салбарыг орон нутагт хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.					
5.3.1	Байгалийн болон бусад нөөцөд тулгуурласан, шинжлэх ухаан, технологийн үр дүнд суурилсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлэх	Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлэх талаар авч хэрэгжүүлсэн хэмжээний үр дүн	-	Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлэх талаар 1-ээс дээш арга хэмжээг зохион байгуулж, хэрэгжилтийг тооцсон байна.	Жилдээ
5.3.2	Тухайн орон нутгийн иргэдийн үүсгэн байгуулсан аж ахуйн нэгж, компанийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлж, гарааны бизнес эрхлэх, хөгжүүлэхэд чиглэсэн сургалтыг үе шаттай, тогтмол зохион байгуулах	-Үйл ажиллагааг нь дэмжиж ажилласан аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо -Сургалт зохион байгуулсан эсэх	-	Гарааны бизнес эрхлэхтэй холбоотой хууль тогтоомж, дүрэм журмыг сурталчлан таниулж ажилласан байна.	Жилдээ

5.3.3	Сум бүр шинжлэх ухаан, инновац, технологийн үр дүнд суурилсан бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хөгжүүлэх, санхүүгийн нөөц боломжоор дэмжих, түгээн дэлгэрүүлэх	Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний тоо, түгээн дэлгэрүүлсэн байдал, үр дүн	-	Сум бүр 2-оос доошгүй бүтээгдэхүүн үйлчилгээг хөгжүүлэхэд дэмжлэг түгээн дэлгэрүүлсэн байна.	Жилдээ
5.3.4	Орон нутгийн иргэдийг мэргэжлийн болон техникийн боловсрол олгох сургалтад хамруулж, төгсөгчдийг ажлын байраар хангах	-Политехник коллежид элсэгчдийн тоо -Ажлын байраар хангагдсан нийт төгсөгчдийн эзлэх хувь	40 хувь	2-оос доошгүй 50 хувь	Жилдээ
Зорилт 5.4. Соёл, урлагийн үйл ажиллагааны хүртээмжийг нэмэгдүүлж, соёлын биет болон биет бус өвийг хамгаална.					
5.4.1	Соёл, урлагийн байгууллагаас хүүхэд багачуудад эх хэл, ёс заншил, эх оронч үзэл, соёл, гоо зүйн боловсрол олгоход чиглэсэн урлаг, соёлын арга хэмжээг зохион байгуулахад хамтарч ажиллах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	-	2-оос доошгүй арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	Жилдээ
5.4.2	Орон нутгийн онцлолт тулгуурласан соёл урлагийн болон соёлын брэнд үйлдвэрлэл, үйлчилгээг бий болгон хөгжүүлж, эдийн засаг, нийгмийн хөгжилд оруулах хувь нэмрийг нэмэгдүүлэх	Брэнд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ бий болгож, хөгжүүлсэн байдал	-	Соёл урлагийн болон соёлын брэнд үйлдвэрлэл, үйлчилгээг бий болгон хөгжүүлж, олон нийтэд таниулсан байна.	Жилдээ
5.4.3	Хөдөөгийн малчдыг соёл гэгээрүүлэх олон талт соёл урлагийн үйл ажиллагааг төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран явуулын хэлбэрээр зохион байгуулах	Соёл гэгээрүүлэх арга хэмжээ зохион байгуулсан тоо	-	1-ээс доошгүй арга хэмжээ зохион байгуулсан байна.	Жилдээ

5.4.4	Биет бус өвийг өвлөн уламжуулах шавь сургалтыг хөгжүүлж, шилдэг өвлөн уламжлагчдыг дэмжин, төв халхын болон нутгийн онцлогтой өвийг хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулах	Шавь сургалтыг хөгжүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг зохион байгуулсан эсэх	Аймгийн хэмжээнд 5 сум зохион байгуулсан.	1-2 арга хэмжээ зохион байгуулсан байна.	2, 3 дугаар улиралд
Зорилт 5.5. Хүн амын эрүүл мэндийг сайжруулах зорилгоор идэвхтэй амьдралын хэвшилтэй иргэн, гэр бүлийг дэмжиж, нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлнэ.					
5.5.1	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Эрүүл Монгол хүн” үндэсний хөдөлгөөн, Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй “Илүүдэл жингүй-эртэч Монгол” аяны хүрээнд иргэдэд дасгал хөдөлгөөний ач холбогдлыг сурталчлан таниулах, өглөөний дасгал, гүйлт, алхалтыг хэвшүүлэх арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулах	Арга хэмжээг тогтмолжуулсан байдал	-	Үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, иргэдийн хамрагдалт нэмэгдсэн байна.	Жилдээ
5.5.2	Спортын төрлүүдээр сумын аварга шалгаруулах тэмцээнийг зохион байгуулж, спортын залгамж халааг бэлтгэх	Спортын арга хэмжээ зохион байгуулагдсан байх	-	Зохион байгуулах тэмцээний төрөл, арга хэмжээний тоо	Жилдээ
5.5.3	Орон нутгийн алдартай тамирчин, дасгалжуулагчдаар ёс зүй, зөв хандлага төлөвшүүлэх, эрүүл идэвхтэй амьдралын хэв маягийг бий болгох талаар нийгэмд зөв зүйтэй үлгэр дууриалал болох нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах	Сургалт нөлөөллийн арга хэмжээ зохион байгуулсан тоогоор	-	Иргэдэд ёс зүй, зөв хандлага төлөвшүүлэх, эрүүл идэвхтэй амьдралын хэв маягийг бий болгосон байна.	Жилдээ

<p>Биеийн тамирын зориулалтын зам, гадна талбай болон хүүхэд, залуучууд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан нийтийн биеийн тамирын орчныг бүрдүүлж, нийтийн биеийн тамирыг бүх нийтийн хөдөлгөөн болгож хөгжүүлэх</p>	<p>Биеийн зориулалтын зам, гадна талбай байдлаар тамирын зам, гадна тохижуулсан</p>	<p>-</p>	<p>Хүүхэд, хөгжлийн иргэдэд нийтийн орчныг бүрдсэн байна.</p>	<p>Жилдээ</p>
<p align="center">ЗУРГАА.ХУНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ЖИЖИГ, ДУНД ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР</p>				
<p align="center">Зорилт 6.1. Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийг тооноос чанарт шилжүүлж, сүргийн зохистой бүтцийг хадгалах, түүхий эд бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.</p>				
<p>6.1.1</p> <p>Бог малын хээлтүүлэгчид үзлэг ангилалт хийх, анги чанарыг тогтоох, цөм сүрэг бүрдүүлэх, ялган тэмдэглэж, мал аж ахуйн нэгдсэн системд хамруулах, стандартын шаардлага хангасан хээлтүүлэгчийг малчдад нийлүүлэх ажлыг зохион байгуулах</p>	<p>-Үзлэг ангилалтад хамрагдсан малын тоо систем -Мэдээллийн систем ашиглалтын байдал</p>	<p>-</p>	<p>Цөм сүргийн малыг ялган тэмдэглэж, мал аж ахуйн нэгдсэн системд бүрэн хамруулж, стандартын шаардлага хангасан бог малын хээлтүүлэгчийг үржилд ашигласан байна.</p>	<p>2, 3 дугаар улиралд</p>
<p>6.1.2</p> <p>Омгийн болон нутгийн шилмэл хэвшлийн цөм сүргийн малд батлагдсан арга зүйн дагуу судалгааны ажлыг зохион байгуулан хэрэгжүүлж ажиллах (Баянгол, Гучин-Ус, Уянга, Нарийнтээл)</p>	<p>Судалгааны ажлын хэрэгжилтийн хувиар</p>	<p>Баянгол сумын "Баянгол омог"-ийн хонь, Уянга сумын нутгийн шилмэл хэвшлийн сарлаг, Нарийнтээл сумын "Тээлийн улаан" нутгийн шилмэл хэвшлийн ямаа, Гучин-Ус сумын "Монголын хоолой"-н тэмээний</p>	<p>Төлөвлөгөөнд тусгагдсан судалгааны ажил бүрэн хийгдсэн байна.</p>	<p>Жилдээ</p>

			судалгааны арга зүйг МAAЭШХ-ийн эрдмийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн батлуулж, судалгааны ажил эхэлсэн.			
6.1.3	Бэлчээрийн даацаас илүү гарсан малыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах ажлыг зохион байгуулж ажиллах	Эдийн засгийн эргэлтэд оруулсан малын эзлэх хувиар	Аймгийн хэмжээнд нийт 864.2 мянга гаруй толгой малыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулсан	Таваарын малын 20-аас доошгүй хувийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулсан байх	Жилдээ	
6.1.4	Малын тоо толгойн албан татварын орлогоос малын чанар сайжруулах, биотехнологийн дэвшилтэт арга технологийг ашиглан зохиомол хээлтүүлгийн хийх ажилд хөрөнгө оруулалт хийх	Зохиомол хээлтүүлгийн хувиар	Урд онд 2.5 тэрбум төгрөгийг "Малын тоо толгойн албан татвар"-ыг төвлөрүүлснээс мал үржлийн ажилд 114.0 сая төлөвлөж, 101.0 сая зарцуулсан.	Малын тоо толгойн албан татварын 20-иас доошгүй хувийг малын чанар сайжруулах, арга хэмжээнд зарцуулсан байна.	Жилдээ	
6.1.5	"Малын индексжүүлсэн даатгал"-д нийт малчин өрхийн 15-аас доошгүй хувийг хамруулах ажлыг зохион байгуулах	Даатгалд хамрагдсан малчин өрхийн эзлэх хувь	Нийт 806 малчин өрх 183.4 мянган малыг 82.9 сая төгрөгөөр даатгуулсан. Энэ нь нийт малчин өрхийн 4.5, нийт малын 4.5 хувийг тус тус эзэлж байна.	Нийт малчин өрхийн 15-аас доошгүй хувийг хамруулсан байна.		2-6 дугаар сард

6.1.6	<p>Нийт үхэр сүргийг хавар, намрын технологит хугацаанд ялган тэмдэглэн, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэх ажлыг зохион байгуулах. (livestock.mofa.gov.mn)</p>	<p>Ялган тэмдэглэж, бүртгэлжүүлсэн үхрийн тоогоор</p>	<p>Малын үндэсний бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд 17,0 мянган толгой үхэр ялган тэмдэглэж бүртгэлжүүлсэн.</p>	<p>Үхэр сүргийг ялган тэмдэглэж, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэсэн байна.</p>	Жилдээ
6.1.7	<p>Малын үндэсний бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд 2022 оны жилийн эцсийн малын тоог малчин өрх бүрээр оруулах, баяжилт, тулгалт хийх ажлыг зохион байгуулах</p>	<p>Нэгдсэн санд орсон малчин өрхийн эзлэх хувиар</p>	<p>Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, "Дижиталмедик ХХК"-тай хамтран Малын үндэсний бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн сангийн системийг хөгжүүлж улсын хэмжээнд нэвтрүүлж эхэлсэн.</p>	<p>Малын үндэсний бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд малчин өрхийн мэдээллийг 100 хувь оруулж, баяжилт, тулгалт хийсэн байна.</p>	Жилдээ
6.1.8	<p>Өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэл ажлыг хангаж ажиллах</p>	<p>Засгийн газрын тогтоолын дагуу, хувиар</p>	<p>2022-2023 оны өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэлийг 91.3 хувиар хангасан.</p>	<p>2023-2024 оны өвөлжилт, хаваржилтын бэлтгэлийг 90 хувиас дээш хангасан байна.</p>	7-11 дүгээр сард
6.1.9	<p>Бэлчээрийг сэлгэх, өнжөөх оновчтой ашиглах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх</p>	<p>Оновчтой ашигласан бэлчээрийн талбайн хэмжээгээр</p>	<p>Аймгийн хэмжээнд 970.0 мянган га бэлчээр нутаг</p>	<p>Төлөвлөгөөний дагуу бэлчээрийг сэлгэн өнжөөсөн байна.</p>	4-11 дүгээр сард
6.1.10	<p>Өвөлжөө, хаваржааны 0.7 га газрын дэргэд 10С0м² газарт малын тэжээлийн ургамал тариалах ажлыг дэмжих</p>	<p>Тэжээлийн ургамал тариалсан өрхийн тоо</p>	<p>Аймгийн хэмжээнд 600 гаруй малчин өрх тариалсан</p>	<p>Сум бүрт 40-аас доошгүй малчин өрх шинээр нэмэгдэж тариална.</p>	4-11 дүгээр сард

6.1.11	Бэлчээрийн хөнөөлт мэрэгч үлийн цагаан оготной энгийн механик болон аргаар микробиологийн ургамал хамгааллын ажлыг зохион байгуулах	Мэрэгч устгалын ажилд санхүүжилт тавьсан сумдын тоогоор	20.0 мянган га	Мэрэгч устгалын ажил зохион байгуулсан байна.	4-10 дугаар сард
6.1.12	Орон нутгийн тусгай хэрэгцээний сум дундын отрын нөөц бэлчээрийн ашиглалт хамгаалалтыг сайжруулах	Отрын нөөц бэлчээртэй сумдын тоогоор	Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолоор 626312.6 га сум дундын отрын нөөц бэлчээрээр батлуулсан.	Сум дундын отрын нөөц бэлчээрт хөрөнгө оруулалт хийж, ашиглалт хамгаалалтад зохицуулалт хийж ажилласан байна.	3-11 дүгээр сард
6.1.13	Эрчимжсэн болон туслах аж ахуйг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, хөнгөлөлттэй зээл, төсөл хөтөлбөрт хамруулах ажлыг зохион байгуулж ажиллах	Зээл тусламж, төсөл хөтөлбөрт хамрагдсан аж ахуйн нэгж, иргэний тоогоор	Хоршоог хөгжүүлэх сан, ЖДҮДС-аас 126,0 сая төгрөгийн хөнгөлөлттэй зээлд 1 аж ахуйн нэгж, 2 иргэнд хамрагдсан.	Эрчимжсэн аж ахуй эрхлэх иргэн, аж ахуйн нэгжийг хөнгөлөлттэй зээлд хамруулсан байна.	Жилдээ
Зорилт 6.2. Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, усалгаатай тариалан эрхлэх үйл ажиллагааг дэмжинэ.					
6.2.1	Сумдад агро-ойн аж ахуй байгуулах, жимс, жимсгэний тариалалтыг нэмэгдүүлэхэд газар, хөрөнгө, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Агро-ойн аж ахуйн тоо	-	Арвайхээр, Хархорин, Төгрөг сумдад агро ойн аж ахуй байгуулж, бусад сумдад агро-ойн аж ахуй байгуулах эхлэлийг тавьж, жимс жимсгэний тариалалтыг 10 хувиар нэмэгдүүлсэн байна.	Жилдээ
6.2.2	Сумдад өвөл, зуны хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлэх, газар	Шинээр хүлэмжийн тоо	-	Өвөл, зуны хүлэмж шинээр нэмэгдсэн байна.	Жилдээ

	олгох, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх				Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тариалангийн нийт эргэлтийн талбайд ойн зурвас байгуулсан байна.	Жилдээ
6.2.3	Тариалангийн талбайн ойн зурвасыг нэмэгдүүлэх, шинээр байгуулах	Ойн зурвас байгуулсан талбайн хэмжээ га	Аймгийн хэмжээнд 96.4 га талбайд ойн зурвас байгуулсан.		Тариалах талбай, хураан авах ургацын төлөвлөгөө даалгаврыг баг, аж ахуйн нэгж, иргэнээр, таримлын төрөл тус бүрээр задлан эзэнжүүлж хэрэгжилтийг үр дүнтэй зохион байгуулсан байна.	Жилдээ
6.2.4	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамнаас ирүүлсэн тариалалтын төлөвлөгөөг боловсруулалт хийн даалгавар болгон хүргүүлж байгаа тул таримал тус бүрээр тариалах талбай, хураан авах ургацын хэмжээг тооцож, орон нутагт хэрэгжилтийг зохион байгуулах (Тариалах талбай, хураан авах ургац, боловсруулах уриншийн төлөвлөгөөг хавсаргав)	Тариалсан талбай га, хураасан ургац тн-оор	2022 онд 14.8 мянган га талбайд тариалсан.			Жилдээ
6.2.5	Хархорин суманд үр тарианы аж ахуйн нэгжүүдийг дундын үтрэм байгуулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллах	Дундын үтрэм байгуулагдсан эсэх	Үр тарианы үтрэм дундын байхгүй		Үр тарианы дундын үтрэм байгуулснаар аж ахуйн нэгж, иргэд өөрсдийн авсан бүтээгдэхүүнээ дундын үтрэм дээр хамтран цэвэрлэж, хатаах, тээвэрлэх, борлуулах үйл ажиллагааг нэг цэгээс хийж, үр тарианы чанарыг дээшлүүлнэ.	Жилдээ
Зорилт 6.3. Хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх замаар хүн амын хэрэгцээ хангамжийг сайжруулж, хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг дээшлүүлнэ.						
6.3.1	Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн санаачилгаар "Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал"	Нэгдсэн арга хэмжээний дүнгээр	-		Нэгдсэн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн байна.	Жилдээ

	<p>Үндэсний хөдөлгөөн, УИХ-ын 2022 оны 36 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлэх, аймгийн Засаг даргын 2022 оны 606 дугаар захирамжаар батлагдсан хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулах “Аймгийн 5 жилийн төлөвлөгөө”-ний хэрэгжилтийг орон нутагт зохион байгуулах</p>				
6.3.2	<p>“Хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлэх” зорилтот жилийн хүрээнд төлөвлөгөө боловсруулан батлуулж, хэрэгжилтийг хангаж, хүнсний бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлсэн байх</p>	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтээр	-	Сум бүр төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжилтийг ханган ажилласан байна.	Жилдээ
6.3.3	<p>Сумандаа хүнсний чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж буй төсөвт байгууллага, иргэн, аж ахуйн нэгжүүдэд хүнсний аюулгүй байдал, нийтийн хоол, худалдаа үйлчилгээний салбарт шинээр батлагдсан эрх зүйн баримт бичиг, стандарт, журам, тогтоол шийдвэрүүдийг сурталчлах, мөрдүүлэх, хэрэгжилтийг хангуулах талаар улирал бүр шалган туслах арга хэмжээ болон сургалт, хэлэлцүүлэг, мэдээллийн арга хэмжээг зохион байгуулан, мэргэжил арга зүйн заавар зөвлөгөөгөөр хангаж, шаардлагатай</p>	<p>-Мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангаж ажилласан тоо, -Хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгжийн тоо, - Арилгуулсан зөрчлийн тоо</p>	-	Сургалт, хэлэлцүүлэг, мэдээллийн арга хэмжээг зохион байгуулан, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөгөөр хангаж, шаардлагатай тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагад хандан зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авч, хамтран ажилласан байна.	Улирал бүр

	<p>тохиолдолд мэргэжлийн байгууллагад хандан зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авч, хамтран ажилласан байх</p>				
6.3.4	<p>“Намрын ногоон өдрүүд-2023” улсын хэмжээний нэгдсэн арга хэмжээний хүрээнд сум орон нутагтаа үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулж, шалгарсан бүтээгдэхүүнийг улс, бүс, аймгийн үзэсгэлэн худалдаанд оролцуулахад дэмжлэг үзүүлсэн байна.</p>	-	<p>-Улс, бүс, аймгийн үзэсгэлэн худалдаанд оролцуулсан иргэн, аж ахуйн нэгжийн тоо, -Дэмжлэг үзүүлсэн байдал -Борлуулалтын хэмжээ</p>	<p>Аймгийн хэмжээнд 2022 онд хүнсний үйлдвэрлэлийн салбарт 424.5 сая, худалдааны салбарт 150.0 сая, нийтийн хоолны салбарт 26.5 сая, нийт 601.0 сая төгрөгийн хөнгөлөлттэй зээлийн дэмжлэг үзүүлсэн.</p>	<p>Сум орон нутагтаа үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулж, шалгарсан бүтээгдэхүүнийг улс, бүс, аймгийн үзэсгэлэн худалдаанд оролцуулахад дэмжлэг үзүүлсэн байна.</p>
6.3.5	<p>Хүнсний чиглэлийн бизнес эрхлэгчдийг хөнгөлөлттэй зээлийн бодлогоор нэн тэргүүнд дэмжиж ажиллах (ЖДҮХС, ХХС, бусад төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилтээр)</p>		<p>Хөнгөлөлттэй зээлд хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгжийн тоо, санхүүжилтийн хэмжээ</p>		<p>Хүнсний үйлдвэр эрхлэгчдийг хөнгөлөлттэй зээлэнд хамруулах дэмжлэгийг үзүүлсэн байна.</p>
6.3.6	<p>Арвайхээр сумын хүн амын хаврын улирлын махны хэрэгцээг хангах нөөц бүрдүүлэх</p>		<p>Махны нөөцийн хэмжээ (тн)</p>	<p>Арвайхээр суманд 2022 оны хаврын улиралд 20,0 тн хонины махны нөөц бүрдүүлсэн.</p>	<p>Махны нөөц бүрдүүлж, зах зээлийн үнээс хямд үнээр иргэдэд нийлүүлсэн байна.</p>
6.3.7	<p>Улирал бүр сумынхаа тэнцлийг тооцож, хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах</p>		<p>Хүнсний бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн тэнцэл тооцож ажилласан эсэх</p>		<p>Тэнцлийг үйлдвэрлэл, худалдааны тоо хэмжээнд үндэслэн улирал тутам бодитой гаргасан байна.</p>

6.3.8	Монгол үндэсний уламжлалт (орон нутгийн онцлогтой) хоол, идээ ундааг түгээн дэлгэрүүлж, хүнсний зохистой хэрэглээний талаар сургалт, сурталчилгаа, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	Монголын үндэсний уламжлалт хоол, идээ, ундаа болон хүнсний зохистой хэрэглээний талаар сурталчлан түгээн дэлгэрүүлсэн байна.	Жилдээ	
6.3.9	Сумын цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль болон мэргэжлийн боловсрол сургалтын байгууллага, дотуур байрын суралцагчдад олгож буй хоолны шим тэжээлийг тооцож, орон нутгаас нийлүүлэх хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тоо хэмжээг нэмэгдүүлж, хоол хүнсний зохистой хэрэглээний нормд хүргэсэн байх	Зохистой хэрэглээний нормын хэмжээ -Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тоо хэмжээ	Боловсрол, шинжлэх ухааны Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын 2020 оны А/166, А/599, 222 дугаар хамтарсан тушаалаар баталсан жишиг хэмжээний 71 хувийг хангаж байна.	Нэг суралцагчийн цэцэрлэгийн хоол болон сургуулийн үдийн хоолноос авах илчлэг, шим тэжээлийн хэмжээг 100 хувьд хүргэсэн байна. Орон нутгаас нийлүүлэх хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг 3-5 нэр төрлөөр нэмэгдүүлэх, хэмжээг 20 хүртэл хувиар өсгөсөн байна.	Жилдээ
Зорилт 6.4. Жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдэд дэмжлэг үзүүлэх замаар сумын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлтийн хэмжээ болон ажлын байрны тоог нэмэгдүүлнэ.					
6.4.1	Жишиг зураг төсвийн дагуу мал нядалгааны цэг байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Мал нядалгааны цэг бий болсон эсэх	Аймгийн хэмжээнд 2022 оны жилийн эцсийн дүнгээр стандартын шаардлага хангасан мал нядалгааны 6 цэг ажиллаж байна.	Мал нядалгааны цэг бий болгох санал санаачилга гаргасан иргэн, аж ахуйн нэгжид дэмжлэг үзүүлсэн байна.	Жилдээ
6.4.2	"Хөх сав, канистергүй сум, баг, ерх" хөдөлгөөн өрнүүлэх, малчдыг сүү цагаан идээгээ хүнсний зориулалтын саванд боловсруулах, хадгалах,	-Нөлөөллийн арга хэмжээний тоо, -Зориулалтын бус савыг зориулалтын саваар сольсон айл өрхийн тоо	Аймгийн хэмжээнд 2102 айл өрх, 90 байгууллагын гал тогоо, 62 нийтийн хоолны газар	Бүх сумд нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулж, зориулалтын бус савыг зориулалтын саваар сольсон айл өрхийн тоо урд оноос өссөн байна.	Жилдээ

тээвэрлэх чиглэлээр арга хэмжээ авах	хуванцар савнаас татгалзсан.	Зорилт 6.5. Мал, амьтны эрүүл мэндийг хамгаалах талаарх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.	
<p>6.5.1 Сумдын мал эмнэлгийн тасгийг мэргэжлийн боловсон хүчнээр хангаж, бүтэц орон тоогоор нь ажиллуулахад дэмжлэг үзүүлж, орон нутгаас ХААИС-ийн Мал эмнэлгийн сургуультай гэрээ байгуулан эмч, мэргэжилтэн сургах ажлыг зохион байгуулах</p>	<p>Хийгдсэн ажлын үр дүнгээр</p>	<p>Мал эмнэлгийн тасгийг бүрэн орон тоогоор нь ажиллуулж, сумдын МЭТ-ийн мэргэжилтнүүд тогтвор суурьшилтай ажиллах мэргэжилтний тоо нэмэгдэж, мал эмнэлгийн үйлчилгээний чанар сайжирна.</p>	<p>Жилдээ</p>
<p>6.5.2 Гамшиг болон зүй бусаар хорогдсон мал, амьтны сэг зэмийг цуглуулж, устгах, гоц халдварт, халдварт, өвчний голомтын, сэжигтэй бүсийн бэлчээр, ус эх булаг, малын өвөлжөө, хаваржаа, хэвтэр бууц, хашаа хороог цэвэрлэх, халдваргүйтгэх арга хэмжээг зохион байгуулах, бэлэн байдлын нөөц бүрдүүлэх</p>	<p>Төлөвлөгөөт халдваргүйтгэлийн гүйцэтгэлээр</p>	<p>Аймгийн хэмжээнд 2022 онд нийтдээ 1.1 сая метр квадрат талбайд орчны цэвэрлэгээ, халдваргүйтгэлийн ажлыг зохион байгуулж, хэрэгжүүлсэн</p>	<p>Жилдээ</p>
<p>6.5.3 Гоц халдварт шүлхий өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг товлосон хугацаанд зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлж ажиллах</p>	<p>Төвөлгөөт ажлын гүйцэтгэлээр</p>	<p>Шүлхий өвчний голомтыг цомхотгох, халдвар дамжин тархахаас сэргийлж 940.9 мянган толгой малыг урьдчилан сэргийлэх дархлаажуулалта д хамрууулсан.</p>	<p>Жилдээ</p>

6.5.4	Бат-Өлзий, Хархорин сумдын үхэр сүрэгт бруцеллёзоос эрүүл болохыг баталгаажуулах туршилтын ажлыг зохион байгуулах	Тандалтад хамрагдсан малын тоогоор	Бат-Өлзий сумын 55 өрхийн 579 үнээний 55 сүүний дээжид, Хархорин сумын 894 өрхийн 5235 үнээний 686 сүүний дээжид тус тус сүүний цагирган урвалын стандартын дагуу шинжилгээг хийсэн.	Бат-Өлзий, Хархорин сумын үхэр сүрэгт бруцеллёзоос эрүүл болохыг баталгаажуулах туршилтын ажлыг зохион байгуулж, үр дүнг тайлганасан байна.	2, 3 дугаар улиралд
6.5.5	Хархорин, Бат-Өлзий, Хужирт, Нарийнтээл, Арвайхээр сумдын Мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгжүүд лаборатори ажиллуулахад байраар хангах	Лаборатори шийдвэрлэсэн эсэх байр	-	Хархорин, Бат-Өлзий, Хужирт, Нарийнтээл, Арвайхээр сумдын Мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгжүүдийг лабораторийн багаж, тоног төхөөрөмж, оношлуур, эм урвалжаар хангасан байна.	2, 3 дугаар улиралд
6.5.6	Хужирт, Тарагт, Өлзийт, Баянгол, Есөнзүйл, Зүүнбаян-Улаан, Нарийнтээл, Уянга, Хайрхандулаан, Бат-Өлзий сумдад байгаа малаас хүнд дамжин халдварладаг Боом өвчний голомтыг пайзжуулах	Пайзжуулсан эсэхээр	Хужирт-5, Тарагт-4, Өлзийт-1, Баянгол-2, Есөнзүйл-1, Зүүнбаян-Улаан-2, Нарийнтээл-3, Уянга-4, Хайрхандулаан-2, Бат-Өлзий-3 голомт тус тус бүртгэгдсэн байна.	Боом өвчин хөрснөөс мал, хүнд дамжин халдварлахаас урьдчилан сэргийлнэ.	Жилдээ
6.5.7	Малын тоо толгойн албан татвараас төвлөрсөн санхүүжилтээс мал сүргийн	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээгээр	2022 онд 10 сум малын гоц халдвар, халдварт өвчнөөс	Тухайн орон нутаг төвлөрсөн малын тоо толгойн албан татварын 30-аас доошгүй хувийг	Жилдээ

	эрүүл мэндийг хамгаалах үйл ажиллагаанд зарцуулах		урьдчилан сэргийлэх зардал, мал угаалгын банн, халдваргүйтгэлийн машин зэрэгт нийт 21.9 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.	малчдын малын эрүүл мэндийг хамгаалах шаардлагатай ажиллагаанд зарцуулна.	
6.5.8	Сумын хээлтүүлэгч малыг бруцеллёзын шинжилгээнд хамруулж, эерэг дүн үзүүлсэн хээлтүүлэгч малд арга хэмжээ авч ажиллахад хүн хүчний дэмжлэг үзүүлэх	Төлөвлөгөөт шинжилгээний гүйцэтгэлээр	2022 онд 12731 толгой хээлтүүлэгч мал хамрагдсан.	Төлөвлөгөөт арга хэмжээ 100 хувь биелүүлж, эерэг дүн үзүүлсэн хээлтүүлэгч малд арга хэмжээ авч тайлганасан байна.	2,3 дугаар улиралд
ДОЛОО. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН САЛБАР					
Зорилт 7.1. Ой, ан амьтныг хамгаалах чиглэлээр					
7.1.1	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд сумын хэмжээнд мод тарьж арчилж, ургуулах ажлыг нарийвчилсан судалгаа, төлөвлөгөөний хүрээнд зохион байгуулж, мод тарих үйл ажиллагаанд хувийн хэвшил, иргэд, олон нийтийг оролцуулан мэргэжил, арга зүйн туслалцаа үзүүлэх	-Тарьсан модны тоо, ургалтын хувь -Мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, мэдээлэл хүргэсэн байдал	2022 онд тарьсан модны тоо болон 2023 онд тарих модны хэмжээг сумдаар гаргаж хавсралтаар хүргүүлэв.		Жилдээ
7.1.2	Ойн хортон хөнөөлт шавьжийн устгал тэмцлийн ажил гүйцэтгэх	Хортон устгал хийгдсэн талбайн хэмжээ	Хортон устгал хийгдсэн судалгааг хавсралтаар хүргүүлэв		Жилдээ
7.1.3	Сум бүр нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлэх	2022 оны суурь түвшинг 20-иос доошгүй хувиар нэмэгдүүлэх	Хавсралт хүснэгтээр сумдын ногоон байгууламжийн суурь түвшинг гаргаж хүргүүлэв		Жилдээ
7.1.4	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль,	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөрийн орлого-50 хувь	-Байгалийн нөөц ашигласны	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн	Жилдээ

	<p>“Байгаль орчныг амгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журам”-ын хэрэгжилтийг хангаж, иргэд олон нийтийн мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх сургалт, сурталчилганы ажил зохион байгуулах</p>	<p>Ойн нөөц ашигласны төлбөрийн орлого-85 хувь Ус рашаан ашигласны төлбөрийн орлого-55 хувь</p>	<p>Төлбөрийн орлого 2022 онд ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр-2,4 тэрбум, ойн нөөц ашигласны төлбөр-713,9 сая, ус рашаан ашигласны төлбөр-429,7 мянган төгрөг тус тус төвлөрсөн.</p>	<p>орлогыг бүрэн төвлөрүүлж, журмын дагуу зарцуулж, тайлан мэдээг байгаль орчны төсөв мэдээллийн санд тогтоосон хугацаанд бүрэн оруулсан байна</p>	
7.1.5	<p>Амьтны амьдрах орчныг сайжруулах, өсгөн үржүүлэх, нэн ховор, ховор амьтанд биотехникийн арга хэмжээ авах</p>	<p>Агнуурын бүс нутагт биотехникийн арга хэмжээ авсан байдал</p>	<p>-</p>	<p>Богд, Баруунбаян-Улаан, Нарийнтээл, Хайрхандулаан, Уянга, Зүүнбаян-Улаан, Хужирт, Хархорин, Есөнзүйл, Бүрд, Гучин-Ус, Төгрөг, Баян-Өндөр сумд биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулж, батлагдсан төсвийн дагуу нэн ховор, ховор амьтдад биотехникийн арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.</p>	<p>1,4 дүгээр улиралд</p>
Зорилт 7.2.Хог хаягдал, орчны бохирдлыг бууруулахад чиглэсэн зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллана.					
7.2.1	<p>Сум бүр хог хаягдлын менежментийг сайжруулах төлөвлөгөө боловсруулж, батлуулах</p>	<p>Хэрэгжилтийн хувь</p>	<p>-</p>	<p>Сумын хог хаягдлын менежментийг сайжруулах төлөвлөгөөтэй болсон байна.</p>	<p>Жилдээ</p>
7.2.2	<p>Хог хаягдлыг эх үүсвэр ангилан ялгах үйл ажиллагааг дэмжих, дахивар бүтээгдэхүүн</p>	<p>Хоёрдогч түүхий эд нягтруулж, пресслэх төхөөрөмжийн тоо</p>	<p>-</p>	<p>Хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь ангилан ялгах чиглэлээр иргэдийн</p>	<p>Жилдээ</p>

	бэлтгэн нийлүүлэх боломжийг бүрдүүлэх			мэдлэг дээшлүүлж, дахивар бүтээгдэхүүн нийлүүлэх бүрдүүлсэн байна.	хандлагыг дахивар бэлтгэн боломжийг бүрдүүлсэн байна.	
7.2.3	Сумын төвүүдэд хо" хаягдлын гуравдугаар зэрэглэлийн төвлөрсөн цэгийн ландфилл байгуулах	Сумын төвлөрсөн хогийн цэгийг шинэчилсэн эсэх	2022 онд Хархорин, Баян-өндөр сумд төвлөрсөн хогийн цэгийг дарж булан газрыг чөлөөлсөн.	Хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн талбайн хэмжээг багасгаж, тохижуулсан байна.		Жилдээ
7.2.4	Сумын хэмжээнд байгаа агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн тоо бүртгэл, нүхэн жорлонгийн тооллыг зохион байгуулах	Тооллогын дүнгээр	2015 оноос хойш жил бүр зохион байгуулж байгаа.	Сумын хэмжээнд агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн шинэчилсэн судалгаа бий болно.	Сумын хэмжээнд байгаа нүхэн жорлонгийн судалгаа гаргаж дүн мэдээг аймгийн Засаг даргын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлсэн байна.	1 дүгээр улиралд
7.2.5	Засгийн газрын 2019 оны 474 дүгээр тогтоолын хүрээнд хийгдсэн "Ундны усны чанарын судалгаа"-ны нэгдсэн дүгнэлт зөвлөмжийн дагуу сумд "Усны аюулгүй байдлын төлөвлөгөө"-г боловсруулж, батлах	Ундны усны стандартад нийцсэн байна.	2022 онд усны сан бүхий газарт нүхэн байрлах жорлонгийн судалгааг гаргасан.	Ундны усны чанар сайжирсан байна.		Жилдээ
7.2.6	Сум тус бүр булаг шанд, рашааны эхийг хашиж хамгаалан, орон нутгийн өмчид бүртгэх	Нэн шаардлагатай булаг шанд, рашааны эхийг хашиж хамгаалах	2022 онд 38 булаг шанд хамгаалсан.	Нэн шаардлагатай булаг шанд, рашааны эхийг хашиж хамгаалсан байна.		Жилдээ

7.2.7	Сумын төвийн ундны усны эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийг тогтоож, хашаажуулах	Хуучин тогтоосон бүсийг шинэчилж, хашаажуулсан эсэх	Аймгийн хэмжээнд 7 сум эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийг тогтоож ажилласан.	Эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн хамгаалалтын бүсийг шинэчилсэн байна.	Жилдээ
Зорилт 7.3. Аялал жуулчлалын талаар төрөөс баримтлах нэгдсэн бодлогыг хэрэгжүүлж, аялал жуулчлалын тухай хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангаж ажиллана.					
7.3.1	Сум бүрд байгаль, түүх, соёл, мал аж ахуй, танин мэдэхүйн чиглэлээр орон нутгийн аялал жуулчлалын маршрутыг бий болгож, түүнд түшиглэсэн соёлын үйлдвэрлэл болон брэнд бүтээгдэхүүн бий болгох	-Сум бүр орон нутгийн аялал жуулчлалын маршруттай болсон байдал -Шинээр бий болгосон брэнд бүтээгдэхүүний тоо	-	Аялал жуулчлалын маршрутыг шинэчлэн тогтоож, түүнд түшиглэсэн соёлын үйлдвэрлэл болон брэнд бүтээгдэхүүн бий болгосон байна.	Жилдээ
7.3.2	Орон нутгийн аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх хүрээнд орчны бохирдол, хог хаягдлын нэгдсэн менежментийг хэрэгжүүлж ажиллах	Стандартын шаардлагад нийцсэн хог хаях цэг, ариун цэврийн байгууламжийг бий болгосон байдал	-	Байгальд ээлтэй аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх үр дүнтэй арга хэмжээ авч хэрэгжүүлсэн байна.	Жилдээ
7.4. Байгаль орчны хяналт, шалгалтын чиглэлээр					
7.4.1	Хүрээлэн буй орчныг хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг зөрчлийг илрүүлэх таслан зогсоох, цаг үеийн шинж чанартай эргүүл хяналт шалгалтыг зохион байгуулах	Хэрэгжүүлсэн ажил, хамрагдсан иргэний тоо	-	Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч, байгаль хамгаалагчдын хяналт шалгалт явуулахад шаардлагатай унаа, шатахуун, үйл ажиллагааны зардлаар хангах, багийн иргэдийн нийтийн хуралд оролцож урьдчилан сэргийлэх сургалт сурталчилгааны ажил зохион байгуулсан байна.	Жилдээ

7.4.2	“Нөхөн сэргээлт-2024” арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангуулах	Төлөвлөгөө хангасан сэргээлтийн хийлгүүлэх	Төлөвлөгөө хэрэгжилтийг эсэх, нөхөн ажлыг ажлыг хийлгүүлэх	Аймгийн хэмжээнд ашигт малтмал олборлолтын улмаас 859.76 га газар эвдрэлд орсон	Уянга сум 115 га, Нарийнтээл сум 70 га, Зүүнбаян-Улаан сум 20, Тарагт сум 10 га, Бат-Өлзий сум 63 га, Хайрхандулаан сум 20, Баруунбаян-Улаан сум 22 га талбайд нөхөн сэргээлтийн ажлыг тус тус хийлгүүлж төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангуулсан байна.	Жилдээ
НАЙМ.ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН САЛБАР						
Зорилт 8.1. Геологи, уул уурхай, хүнд үйлдвэр, газрын тосны салбарын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлнэ						
8.1.1	Тухайн сумын нутаг дэвсгэрт олгогдсон хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгж өөрийн хайгуулын талбайд хайгуулын ажил хийхэд дэмжлэг үзүүлж ажиллах	Орон нутгийн үзүүлсэн дэмжлэг	Орон нутгийн зүгээс	-	Төлөвлөгөөний хайгуулын ажлыг гүйцэтгэсэн байна.	Жилдээ
8.1.2	Орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагуудын ашигт малтмалын хайгуул, олборлолтын чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлж буй компаниудаас хүлээн авсан мөнгөн болон мөнгөн бус хандивыг нийтэд мэдээлэх ажлыг холбогдох хуулийн дагуу зохион байгуулах	Мөнгөн болон мөнгөн бус хандивын хэмжээгээр	2022 онд 472.1 сая төгрөгийн хандив	Олон нийтэд мэдээлж ажилласан байдал	Жилдээ	
8.1.3	Орон нутгийн онцлог, давуу талд тулгуурласан эдийн засаг нийгэмд бодит хувь нэмэр оруулах боловсруулах үйлдвэр байгуулах боломжийн талаар	Мэдээлэл эсэх	Шинэчлэгдсэн	Судалгаанд суурилсан бодитой санал ирүүлсэн байна.	Жилдээ	

	судалгаанд суурилсан санал боловсруулж, 05 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор аймгийн Засаг даргын Тамгын газарт ирүүлэх				
Зорилт 8.2. Газрын харилцааны салбарын бодлого, төлөвлөлт, хэрэгжилтийн үр нөлөө, хүртээмжийг дээшлүүлж, хүн амын эрүүл, аюулгүй, ая тухтай орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.					
8.2.1	Газар зүйн нэрийн тодруулалтын ажлыг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж газар зүйн нэрийн мэдээллийн санд мэдээллийг оруулах	Газар зүйн нэрийн тодруулалтын ажлыг орон нутгийн төсвөөр гүйцэтгүүлэх	1 мэдээллийн сан	Газар зүйн нэрийн тодруулалтын ажлыг гүйцэтгүүлж хүлээн авсан байна.	Жилдээ
8.2.2	Газрын төлөв байдал, чанарын төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлыг орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх	Хот тосгоны газрын төлөв байдал, чанарын хянан төлөвлөгөөт хянан баталгааны ажлын төсвийг орон нутгийн төсөвт тусгах	2008 оны Газрын төлөв байдал чанарын хянан баталгаа	Шинэ газрын төлөв байдлын чанар улсын хянан баталгааны дүгнэлтийг үндэслэн төлөвлөлт, зохион байгуулалтын ажлууд хийгдэнэ.	Жилдээ
8.2.3	Геодезийн цэг тэмдэгийн тооллогыг явуулж геодезийн байнгын цэг, тэмдэгийн цахим санд оруулах	Цэг тэмдэгийн тоогоор	Геодезийн цэг, тэмдэгийн санг шинэчилж, 2021 онд мэдээллийн санг цахимаар түгээх тогтолцоог бүрдүүлсэн.	Геодезийн байнгын цэг тэмдэгийн цахим санг шинэчилсэн байна.	Жилдээ
Зорилт 8.3. Барилгын ажлын чанар, аюулгүй ажиллагааны хэрэгжилтийг хангах, хяналт тавих					
8.3.1	Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн 20 сая төгрөгөөс дээш хөрөнгөөр хийгдэж байгаа барилга угсралт, засварын ажлын захиалагчийн хяналтыг аймгийн Засаг даргын эрхлэх	Барилга угсралт, засварын ажлын гүйцэтгэлээр	-	Барилга угсралт, засварын ажил гүйцэтгэх гэрээний дагуу ашиглалтад орсон байна.	Жилдээ

	асуудлын хүрээний агентлаг Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газраар гүйцэтгүүлэх							
8.3.2	Барилга, байгууламжийг гэрчилгээжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Боловсролын салбарын барилга, байгууламжийн тоогоор	-	Боловсролын салбарын барилга, байгууламжийг гэрчилгээжүүлсэн байна.				Жилдээ
ЕС.ХӨДӨЛМӨР, ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ САЛБАР								
Зорилт 9.1. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээ, төсөл хөтөлбөр, нийтлэг үйлчилгээний хүрээнд								
9.1.1	Сумын онцлог, бүтээн байгуулалт, хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж, байгууллага болон бусад хөтөлбөр, төслийн хүрээнд байнгын ажлын байр шинээр бий болгох, ажилд зуучлах арга хэмжээг зохион байгуулах	Шинээр бий болсон ажлын байрны тоо	Аймгийн хэмжээнд 2022 онд нийт 1680 ажлын байр бий болсон.	Аймгийн хэмжээнд 2500 ажлын байр бий болгосон байна.				Жилдээ
9.1.2	Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлөөс баталсан төсөл, хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлж ажиллах	Хөтөлбөрт иргэдийн тоо	Аймгийн хэмжээнд 2926	Хөтөлбөрт хамрагдсан иргэдийн тоогоор				Жилдээ
9.1.3	Зорилтот бүлгийн иргэдэд ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах, ажилгүй иргэдийг ажлын байранд зуучлах	Үйлчилгээнд иргэний тоо	Аймгийн хэмжээнд 2686	Аймгийн хэмжээнд 2500				Жилдээ
		Зуучлагдсан иргэний тоо	Аймгийн хэмжээнд 1063	Аймгийн хэмжээнд 1070				
9.1.4	Хөдөлмөр эрхлэлтийн цахим систем Ejob платформыг тухайн орон нутгийн ажил олгогч, ажил хайгч, иргэд, олон нийтэд танилцуулж сурталчлан таниулах	Арга хэмжээний тоо	-	Хөдөлмөр эрхлэлтийн цахим систем Ejob платформыг тухайн орон нутгийн ажил олгогч, ажил хайгч, иргэд, олон нийтэд танилцуулж сурталчлан таниулсан байна				Жилдээ

9.1.5	Залуучуудыг хөдөлмөрт бэлтгэх "Оролцоо" төсөлд залуучуудыг хамруулах	Байнгын ажлын байраар хангагдсан иргэний тоо	Аймгийн хэмжээнд 31	Аймгийн хэмжээнд 1000 иргэн	Жилдээ
9.1.6	"Нэг өрх-нэг ажлын байр" хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах	Бий болсон ажлын байрны тоо	-	Хөтөлбөрт хамрагдсан иргэдийн тоогоор	Жилдээ
9.1.7	"Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих" аймгийн дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах	Хөтөлбөрт хамрагдсан иргэдийн тоо	Аймгийн хэмжээнд 3827	Аймгийн хэмжээнд 3800 иргэн	Жилдээ
Зорилт 9.2. Хөдөлмөрийн харилцаа, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаарх хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж, хөдөлмөрийн аюулгүй орчныг бүрдүүлнэ.					
9.2.1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1.1-д заасны дагуу сумын Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зардлын төсвийг иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар батлуулах, хяналт тавьж ажиллах	Төсөвт батлагдсан дүнгээр	-	Батлагдсан төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажиллаж, хөдөлмөрийн аюулгүй орчныг бүрдүүлсэн байна.	Жилдээ
9.2.2	Хөдөлмөрийн бэрхшээлтэй хүнийг ажиллах нөхцөл, тохирох хэрэглэгдэхүүнээр хангах замаар хөдөлмөр эрхлэх боломжийг бүрдүүлэх (Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 144 дүгээр зүйл)	Хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажилласан аж ахуйн нэгж байгууллагын тоо	Нийт 34.020 сая төгрөг төвлөрүүлсэн	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санд төвлөрүүлсэн мөнгөн дүнгээр	Жилдээ
Зорилт 9.3. Нийгмийн хамгаалал, нийгмийн бүлгүүдэд чиглэсэн бодлогыг хэрэгжүүлэн, төрийн үйлчилгээг хүртээмжтэй, шуурхай хүргэж, гомдол чирэгдэлгүй ажилласан байна.					

9.3.1	Өрхийн амьжиргааны түвшинг тодорхойлох шинэчилсэн аргачлалын дагуу харьяа нутаг дэвсгэрийн зорилтот өрх, иргэнийг тодорхойлоход хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний байгууллагад бүх талын дэмжлэг, туслалцааг үзүүлж хамтран ажиллах	Бүх талын дэмжлэг, үзүүлж хамтран ажилласан байна	Өрхийн амьжиргааны түвшинг тогтоох судалгаанд хамрагдахаар хүсэлт өгсөн 200 өрхийг дахин судалгаанд хамруулсан.	Шинэчилсэн аргачлалын дагуу судалгааг зохион байгуулж, хамтран ажилласан байна.	Жилдээ
9.3.2	Хүнсний эрхийн бичгийн үйлчилгээнд хамрагдаж байгаа, ажил хөдөлмөр эрхлээгүй, хөдөлмөрийн насны иргэдийг нийтийг хамарсан ажилд идэвхтэй оролцуулах асуудлыг орон нутгийн бодлого шийдвэрт тусгуулан Халамжаас-Хөдөлмөрт зорилтыг хэрэгжүүлэхэд санаачилга гарган дэмжлэг үзүүлэн ажиллах	Нийтийг хамарсан ажилд хамрагдсан иргэний тоогоор	Хөдөлмөрийн насны 51 иргэнийг нийтийг хамарсан ажилд хамруулсан.	Хөдөлмөрийн насны иргэдийн 10-аас доошгүй хувийг нийтийг хамарсан ажилд хамруулсан байна.	Жилдээ
9.3.3	Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлд заасан Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний төсвийг нэмэгдүүлэх, үйлчилгээ үзүүлэх иргэн, аж ахуйн нэгж, төрийн бус байгууллагыг чадавхжуулахад анхаарч ажиллах	Хамрагдсан иргэдийн тоогоор	16 төрийн бус байгууллагатай гэрээ байгуулан ажиллаж иргэнийг үйлчилгээнд хамруулсан.	Үйлчилгээнд зорилтот өрх иргэнийг хамруулсан байна.	Жилдээ
9.3.4	Ахмад настны хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.7 дахь хэсэгт заасан "Ахмадын сан"-г байгуулан, журмын дагуу хэрэгжилтийг ханган ажиллах	Ахмадын сан байгуулсан аж ахуйн нэгж, байгууллагын тоо	-	Сум бүрт 3-аас доошгүй байгууллага ахмадын сан байгуулан ажиллуулсан байна	Жилдээ

9.3.5	Амьжиргааг дэмжих зөвлөлийн хэвийн үйл ажиллагааг хангаж, хөндлөнгийн нөлөөлөлгүй ажиллах нөхцөл боломжийг бүрдүүлж хамтран ажиллах	Хамтран ажилласан байна.	Амьжиргааг дэмжих зөвлөлийн гишүүдийг чадавхжуулах цахим сургалтад 1 удаа хамруулж, 2 удаагийн зөвлөмж чиглэл өгч ажилласан.	Амьжиргааг дэмжих зөвлөлийн үйл ажиллагааг хэвийн ажиллах нөхцөл боломжоор хангаж ажилласан байна..	Жилдээ
9.3.6	Төрийн байгууллагууд хөгжлийн бэрхшээлийн талаар сургалт, нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулж, орчны хүртээмжийн үнэлгээ хийж, нийт төрийн байгууллагын 50-с доошгүй хувийг хүртээмжтэй болгох	Сургалт нөлөөллийн арга хэмжээ зохион байгуулсан тоо Үнэлгээ хийсэн байгууллага аж ахуйн нэгжийн тоо Хүртээмжтэй орчин бүрдүүлсэн байгууллагын тоо	-	-Сумын нийт төрийн байгууллага хүртээмжийн үнэлгээ хийсэн байна -Суманд 2 оос доошгүй байгууллага хүртээмжтэй орчин бүрдүүлсэн байна.	Жилдээ
9.3.7	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах салбар зөвлөлийг жилд 2-оос доошгүй удаа зарлан хуралдуулж, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний Үндэсний зөвлөлөөс баталсан төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж, үр дүнг улирал тутам тайлагнах	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтээр	-	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний Үндэсний зөвлөлөөс баталсан төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.	Жилдээ
Зорилт 9.4. Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжил, хамгааллын үйл ажиллагааны чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.					
9.4.1	Гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	85 хувь	90 хувиас дээш	Жилдээ
9.4.2	"Хүүхэд хамгаалал"-ын хамтарсан багийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхэд, гэр бүлд хамгааллын	Үйлчилгээнд хамрагдсан гэр бүл, хүүхдийн тоо	9628	10000	Жилдээ

	үйлчилгээг шуурхай үзүүлж, шаардагдах төсвийг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар батлуулах						
9.4.3	Хүүхдийн төлөө зөвлөл, Залуучуудын хөгжлийн салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийг дэмжсэн үйл ажиллагааг тогтмол зохион байгуулах	Үйл ажиллагааны тоо Оролцогч залуучуудын тоо	37 12000	40 15000	Жилдээ		
9.4.4	Насанд хүрээгүй хүүхдийг бэлгийн хүчирхийлэлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг мэргэжлийн хамтран байгуулагатай хамтран зохион байгуулах, хууль тогтоомжийг иргэдэд сурталчлан таниулах	Хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн тоо	11	Хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн тоо буурсан байна.	Жилдээ		
Зорилт 9.5. Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийг хэрэгжүүлж, жендэрийн салбар дундын стратеги төлөвлөгөө (2022-2031)-ний хэрэгжилтийг хангаж, бүх нийтийн жендэр ба эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх, хүний эрхийг хамгаалах, хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх үйл ажиллагааг оновчтой арга, хэлбэрээр зохион байгуулж ажиллана.							
9.5.1	Жендэрийн салбар дундын стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж, жендэрт суурилсан хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээнд иргэд, олон нийт, зорилтот бүлгийг хамруулах, жендэрийн дэд хорооны үйл ажиллагааг эрчимжүүлж ажиллах	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувиар	80.7 хувь	90 хувиас дээш	Жилдээ		
Зорилт 9.6. Эрүүл мэндийн даатгалын хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх, эрт илрүүлэг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах							
9.6.1	Сум бүр малчин өрхийн гишүүн бүрийг, суралцагч, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч иргэдийг	Шимтгэл гүйцэтгэл төлөлтийн	Аймгийн хэмжээнд 954,580,560	Аймгийн хэмжээнд 993,635,800	Жилдээ		

	эрүүл мэндийн даатгалд хамруулах хөдөлгөөн өрнүүлэх						
9.6.2	Суманд ажиллаж буй аж ахуйн нэгж, ажил олгогч даатгуулагчийн эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэлийг бүрэн төлүүлэх өр, авлагагүй байх	Шимтгэл гүйцэтгэл	телөлтийн	Аймгийн хэмжээнд 7,680,920,8	Аймгийн хэмжээнд 8,531,429,5	Жилдээ	
АРАВ. ЭРҮҮЛ МЭНД							
Зорилт 10.1. Коронавируст халдвар (КОВИД -19)-ын цар тахлаас сэргийлэх, тэмцэх үйл ажиллагааны тогтвортой байдлыг хангах чиглэлээр							
10.1.1	Халдварын тархалтаас урьдчилан сэргийлэх, тандалтыг эрчимжүүлэх, тусламж үйлчилгээг оновчтой үр дүнтэй зохион байгуулж, нөөцийн бэлэн байдлыг хангах	-Бүртгэгдсэн өвчлөлийн түвшин (10000 хүн амд) -Нас баралтын түвшин(10000 хүн амд)		453 0	400- аас доош 0	Жилдээ	
Зорилт 10.2: Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр							
10.2.1	Нийт урьдчилан сэргийлэх болон халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулж, үр дүнг тооцох	-Артерийн даралт ихсэлтийн эрт илрүүлгийн (18-аас дээш нас) хувь -чихрийн шижингийн эрт илрүүлгийн (40-аас дээш нас) хувь -хөхний өмөнгийн эрт илрүүлгийн (40 түүнээс дээш нас) хувь -умайн хүзүүний эрт илрүүлгийн (30 ба түүнээс дээш) -Нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь		41,3 64,7 78,0 58,0 35,4	51,3 69,7 82,0 63,0 40,0	Жилдээ	
10.2.2	Хүн амыг нас, хүйс, эрүүл мэндийн эрсдэлд суурилсан эрт илрүүлэг үзлэг, шинжилгээ, оношилгоог орон нутагтаа	Нийт хүн амын хамрагдалтын хувь		28,8	40,0	Жилдээ	

	зохион байгуулж, үр дүнг тооцох							
		-Зурх судасны өвчлөлөөс шалтгаалсан нас баралтын түвшин	21,3	21,1	Жилдээ			
		-Хорт хавдраас шалтгаалсан нас баралтын түвшин	12,4	11,9		Жилдээ		
		-Амиа хорлож нас барсан тохиолдлын түвшин	0,9	0,7			Жилдээ	
		-Санамсаргүй хордох, хорт бодист өртсөнөөс шалтгаалсан нас баралтын түвшин	1,0	0,7				Жилдээ
		- Хүүхдийн зам тээврийн ослын шалтгаант нас баралтын түвшин	1,1	0,9				
		-В вируст гепатитын эсрэг сэргийлэх тарилгын 24 цагийн хамралтын хувь	99,0	99,0 аас дээш	Жилдээ			
		-Тавт (сахуу, хөхүүл ханиад, татран, Вгепатит, хемофлюсинфлюенза) сэргийлэх тарилгын хамралтын хувь 3-р тун	94,9	94,9 – аас доошгүй		Жилдээ		
		Улаан бурхан гахайн хавдар, улаануудын эсрэг сэргийлэх тарилгын хамралтын хувь 2-р тун	90,9	90,9- аас дүүшгүй			Жилдээ	
		Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин(10000 хүн амд)	2,9	2,4				Жилдээ
		Вирус гепатитын өвчлөлийн түвшин(10000 хүн амд)	0,8	0,6				
10.2.3	Хүн амын дунд тэргүүлж буй халдварт бус өвчлөл нас баралтыг бууруулах арга хэмжээг зохион байгуулах, үр дүнг тооцох (10000 хүн амд)							
10.2.4	Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулж, үр дүнг тооцох							

Зорилт 10.3. Анхан шатны эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр						
10.3.1	Алслагдсан орон нутгийн хүн амд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх "Явуулын (Мобайл) эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ"-г зохион байгуулах	Явуулын мэндийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүний тоо	(Мобайл) эрүүл тусламж хамрагдсан	-	Нийт насанд хүрсэн хүн амын 20-оос доошгүй хувь	Жилдээ
10.3.2	Сумын эрүүл мэндийн төвүүдийн барилгын цэвэр, бохирын шугамын асуудлыг шийдвэрлэх	Шийдвэрлэлтийн хувь		70,0	100,0	Жилдээ
Зорилт 10.4. Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн чиглэлээр						
10.4.1	Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хамралтыг чанарыг сайжруулан, гурвалсан халдварын шинжилгээнд хамруулж, эрүүлжүүлэх ажлыг салбар дундын зохион оролцоотойгоор байгуулах	Эхийн эндэгдлийн түвшин (100000 амьд төрөлт тутамд)		50,3	00	Жилдээ
		Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)		9,1	8,6	
		Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь		93,5	96,5	
		Амьгүй төрөлтийн түвшин (1000 төрөлт тутамд)		6,0	5,5	
		Гурвалсан халдварын шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь		95,0	100,0	
10.4.2	Хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд үзүүлэх тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах ажлыг зохион байгуулах	Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)		14,6	14,1	Жилдээ
		5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд)		16,6	15,9	
		0-5 хүртэлх насны хүүхдийн түлэгдэлтийн түвшин (10000 хүүхдэд)		21,5	20,5	

	Өсвөр насны 1000 эмэгтэйд ногдох төрөлтийн түвшин	10,4	9,4	
	18, 36 сартай хүүхдүүдийн эрүүл мэнд хөгжлийн цогц үзлэг хийсэн хувь	-	50 хувиас дээш	
Зорилт 10.5. Эрүүл мэндийн байгууллагын хүний нөөцийг дэмжин хөгжүүлэх чиглэлээр				
10.5.1	Хүний нөөцийн хөгжил, нийгмийн баталгааны салбарын болон аймгийн дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	94,0	95,0	Жилдээ
10.5.2	Хүний нөөцийг бүрдүүлэх 3-5 жилийн төлөвлөлттэй ажиллах	84,0	88,0	Жилдээ
10.5.3	Тайлангийн жилд орон нутгийн төсвөөс хүний нөөцийн чадавхыг сайжруулах, нийгмийн хамгааллын чиглэлээр зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	Гүйцэтгэлээр	Гүйцэтгэлээр	Жилдээ
Зорилт 10.6. Эрүүл мэндийн мэдээлэл технологи, цахим шилжилтийн чиглэлээр				
10.6.1	Эрүүл мэндийн байгууллагад мэдээлэл, технологийн техник хангамж, сүлжээ, програм хангамжийн дэд бүтцийг өргөжүүлэн хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж, тасралтгүй байдлыг хангаж ажиллах	-	Гүйцэтгэлээр	Жилдээ
		14MB	20MB	

-оОо-

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА НАРТАЙ 2023 ОНД ХАМТРАН
АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭНИЙ ХАВСРАЛТ (Мал аж ахуйн салбар)

Д/д	Сумын нэр	Ээмэгжүүлж, ялган тэмдэглэж бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд хамруулах үхрийн тоо	Малын үндэсний бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд баяжилт, тулгалт хийх малчин өрхийн тоо	МИД хамруулах малчин өрхийн тоо (15%)	Өвөлжөө, хаваржаандаа малын тэжээл тариалах малчин өрхийн тоо
1	Баян-Өндөр	11 992	931	140	30
2	Бүрд	9 609	654	98	30
3	Бат-Өлзий	57 389	1 494	224	30
4	Баруунбаян-Улаан	3 055	535	80	30
5	Баянгол	6 932	855	128	30
6	Гучин-Ус	2 606	453	68	30
7	Есөн зүйл	6 959	744	112	30
8	Өлзийт	7 911	650	98	30
9	Зүүнбаян-Улаан	20 874	1 205	181	30
10	Богд	3 824	1 190	179	30
11	Нарийнтээл	8 665	628	94	30
12	Сант	7 521	913	137	30
13	Тарагт	8 714	973	146	30
14	Төгрөг	2 270	635	95	30
15	Уянга	57 704	1 864	280	30
16	Хайрхандулаан	8 912	740	111	30
17	Хужирт	17 789	1 271	191	30
18	Хархорин	23 342	1 101	165	30
19	Арвайхээр	11 536	993	149	30
	Дүн	277 604	17 829	2674	570

-ооо-

СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА НАРТАЙ БАЙГУУЛАХ ГЭРЭЭНИЙ ХАВСРАЛТ (газар тариалангийн салбар)

№	Сумын нэр	Үр тариа тарих талбай (га)			Хураан авах ургац (тн)			Тосны ургамал		Боловруулах уршиг		Төмс		Малын тэжээл		Хүнсний ногоо		Жимс жимсгэнэ		Тариалангийн талбай хашаажуулах, хамгаалалтын ойн зурвас
		улаан буудай	арвай	овъёос	улаан буудай	арвай	овъёос	Тарих талбай (га) гэрээгээр	Хураан авах ургац (тн)	Тарих талбай (га) гэрээгээр	Хураан авах ургац (тн)	Тарих талбай (га) гэрээгээр	Нийт хураах ургац (тн)	Тарих талбай (га) гэрээгээр	Нийт хураах ургац (тн)	Тарих талбай (га) гэрээгээр	Нийт хураах ургац (тн)	Шинээр тариалах (га)	Хураах ургац (тн)	
1	Баян-Өндөр											8	80	100	250	6.5	64	2	0.5	1
2	Бүрд											8	80.8	150	375	12	120	2	0.5	1
3	Бат-Өлзий											10	101	25	62.5	3.5	35	2	1	0.5
4	Баруунбаян-Улаан	8			10.4							10	101	12	30	12	120	2	2	1
5	Баянгол											9	90.9	5	12.5	6	60	2	3	1
6	Гучин-Ус											5	50.5	10	25	4.5	45	2	2.5	0.1
7	Есөнзүйл											15	149	800	2000	5	48	2	0.5	2
8	Өлзийт	100			130							5	50.5	420	1050	5	50	2	0.3	0.3
9	Зүүнбаян-Улаан											23	230	200	500	8	80	2	1.5	2
10	Богд											6	60.6	5	12.5	3.5	35	2	1.2	0.5
11	Нарийнтээл											13	131.3	5	12.5	14	140	2	1	1
12	Сант											5	50.5	5	12.5	2	20	2	1.5	0.5
13	Тарагт											48	470	50	125	22	220	3	3.1	1
14	Төгрөг											21	212.1	15	37.5	14	140	3	4.2	1
15	Уянга											9	90.9	8	20	3	30	2	0.2	0.1
16	Хайрхандулаан											10	101	8	20	9	90	2	0.4	1
17	Хужирт											15	150	300	750	9	89	3	2.0	3
18	Хархорин	6750	30	80	8775	39	112	1000	430	5400		130	1300	1470	3675	105	1049	60	345.0	10
19	Арвайхээр											80	800	12	30	38	380	3	5.3	3
	ДҮН	6850	38	80	8905	49.4	112	1000	430	5500	430	4300.1	3600	9000	282	2815	100	375.7	30	

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГААС СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА НАРТАЙ 2022 ОНД ХАМТРАН
АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭНД ТУСГАХ ОЙН ЧИГЛЭЛИЙН АРГА ХЭМЖЭЭ**

№	Сумын нэр	Сумын ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлэх		"Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд сумын хэмжээгээр тарих модны хэмжээ	Ойн хөнөөлт шавжийн устгал тэмцлийн ажил		
		Суурь түвшин 2022 (Нийт ногоон байгууламжийн хэмжээ га)	Хүрэх түвшин (2022 оны суурь түвшинг 20 хувиар нэмэгдүүлэх буюу шинээр нэмэгдэх ногоон байгууламжийн хэмжээ, га)		Суурь түвшин 2022 (2022 онд сумдад тарьсан модны хэмжээ)	Хүрэх түвшин (2023 онд сумдад "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд тарих модны хэмжээ ширхэг)	Суурь түвшин 2022
1	Арвайхээр	86.4	20 хувь нэмэгдүүлэх	70424	120000		
2	Бат-Өлзий	6	20 хувь нэмэгдүүлэх	71755	125000	2500	6600
3	Баянгол	5.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	7426	20000		
4	Баян-Өндөр	1.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	3012	20000		
5	Баруунбаян-Улаан	5	20 хувь нэмэгдүүлэх	9671	30000		
6	Богд	3.6	20 хувь нэмэгдүүлэх	5669	20000		
7	Бүрд	1.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	5252	20000		
8	Гучин-ус	3.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	7000	20000		
9	Есөнзүйл	2.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	7500	20000		
10	Өлзийт	1.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	4000	20000		
11	Зүүнбаян-Улаан	2	20 хувь нэмэгдүүлэх	7851	50000	500	620
12	Нарийнтээл	2	20 хувь нэмэгдүүлэх	12195	20000		
13	Сант	1.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	6500	20000		
14	Тарагт	1.6	20 хувь нэмэгдүүлэх	14890	20000		
15	Төгрөг	1.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	4095	20000		
16	Уянга	3.5	20 хувь нэмэгдүүлэх	11170	50000	-	250
17	Хайрхандулаан	5	20 хувь нэмэгдүүлэх	11854	25000	-	125
18	Хужирт	10.6	20 хувь нэмэгдүүлэх	16449	60000	500	1000
19	Хархорин	30.1	20 хувь нэмэгдүүлэх	43487	120000	500	520
	Дүн	176	200	320000	800000		

Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газраас Аймгийн засаг дарга, сумдын засаг дарга нартай байгуулах гэрээнд тусгах саналын хавсралт

№	Сумын нэр	Ажлын шинэ байрны бүртгэл		Ажилд зуучлах үйлчилгээ		Оролцоо төсөл		
		Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	2021	2022	Хүрэх түвшин
1	Арвайхээр	745	800	384	345	24	10	25
2	Хархорин	147	300	100	80	6	0	8
3	Баруунбаян-Улаан	42	50	27	27	5	2	3
4	Уянга	54	140	45	45	7	2	6
5	Өлзийт	30	60	25	25	9	0	3
6	Богд	58	100	28	35	10	6	6
7	Хайрхандулаан	40	60	25	25	2	0	3
8	Баянгол	20	60	25	25	5	1	3
9	Төгрөг	39	60	33	30	2	0	3
10	Зүүнбаян-Улаан	20	60	21	15	2	0	3
11	Хужирт	98	200	80	80	6	2	8
12	Сант	44	50	25	25	5	0	3
13	Нарийнтээл	48	60	35	35	6	2	3
14	Тарагт	12	60	25	25	0	0	3
15	Бат-Өлзий	108	200	80	80	3	2	8
16	Бүрд	48	60	25	25	3	1	3
17	Есөнзүйл	50	60	30	28	1	1	3
18	Гучин-Ус	45	60	25	25	5	2	3
19	Баян-Өндөр	32	60	25	25	5	0	3
НИЙТ		1680	2500	1063	1000	106	31	100

Аймгийн Засаг даргаас сумдын Засаг дарга нартай 2023 онд байгуулах гэрээний хавсралт (Сайн дурын даатгал)

Нийгмийн даатгалын хэлтэс

№	Сумдын нэрс	Сайн дурь н даатгалын 2023 оны төлөвлөгөө		0-3 насны хүүхдээ асарч байгаа эхийн улсын төсвийн 2023 оны орлогын төлөвлөгөө		0-3 насны хүүхдээ асарч байгаа эхийн тэтгэмжийн сангийн 2023 оны орлогын төлөвлөгөө		Нийт хамрагдсан хүний тоо	Нийт хамрагдахтын дүн
		Хүний тоо	Төлөвлөгөө	Хүний тоо	Төлөвлөгөө	Хүний тоо	Төлөвлөгөө		
1	Арвайхээр	1,905	1,636,728.8	218	76,105.2	165	55,567.7	2,288.0	1,768,401.7
2	Баянөндөр	302	208,303.0	38	12,625.0	30	10,013.0	370.0	230,941.0
3	Бүрд	268	178,009.0	22	9,867.2	17	5,673.4	307.0	193,549.6
4	Бат-өлзий	565	442,636.0	80	23,448.0	40	13,351.0	685.0	479,435.0
5	Баруун Баян-Улаан	284	192,265.0	20	11,543.4	18	5,972.6	322.0	209,781.0
6	Баянгол	312	217,213.0	40	17,156.0	27	8,903.4	379.0	243,272.4
7	Гучин-Ус	260	170,881.0	24	10,822.0	15	5,006.0	299.0	186,709.0
8	Есензүйл	279	187,810.0	23	10,822.0	15	5,006.0	317.0	203,638.0
9	Өлзийт	263	173,554.0	21	10,822.0	18	6,007.6	302.0	190,383.6
10	Зүүн Баян-Улаан	319	223,450.0	11	5,411.0	15	5,006.0	345.0	233,867.0
11	Богд	380	277,801.0	53	18,397.2	32	10,680.4	465.0	306,878.6
12	Нарийнтээл	287	194,938.0	43	12,625.0	25	8,344.0	355.0	215,907.0
13	Сант	285	193,566.0	24	10,792.0	22	7,343.4	331.0	211,291.4
14	Тарагт	256	167,317.0	24	9,018.0	16	5,340.2	296.0	181,675.2
15	Төгрөг	267	177,180.0	28	9,018.0	25	8,344.0	320.0	194,480.0
16	Уянга	620	491,641.0	126	32,448.2	30	10,013.0	776.0	534,102.2
17	Хайрхандулаан	257	168,208.0	13	5,411.0	18	6,009.6	288.0	179,628.6
18	Хужирт	645	513,916.0	40	16,404.6	45	15,020.0	730.0	545,340.6

Аймгийн Засаг даргаас сумдын Засаг дарга нартай 2023 онд байгуулах
гэрээний хавсралт (Эрүүл мэндийн даатгал)

Нийгмийн даатгалын хэлтэс

№	Сумдын нэр	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамжийн орлого (хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, малчид ,оюутан суралцагчид)	
		Хүний тоо	Орлого
1	Баян-Өндөр	428	23248.0
2	Бүрд	352	18232.0
3	Бат-Өлзий	975	59350.0
4	Баруунбаян-Улаан	360	20080.0
5	Баянгол	465	25690.0
6	Гучин-Ус	335	17110.0
7	Есөнзүйл	370	19420.0
8	Өлзийт	358	18628.0
9	Зүүнбаян-Улаан	498	27868.0
10	Богд	595	34270.0
11	Нарийнтээл	496	27802.0
12	Сант	495	27670.0
13	Тарагт	420	22720.0
14	Төгрөг	357	18562.0
15	Уянга	1159	71494.0
16	Хайрхандулаан	415	22390.0
17	Хужирт	829	49714.0
18	Хархорин	1767	60984.0
19	Арвайхээр	17380	428403.8
	Дүн	28054	993635.8